



Po mestni občini

Ptuj • Kako narediti turizem kakovostnejši

➔ **Stran 2**



Politika

Ptuj • Varčevati bi morala predvsem država

➔ **Stran 4**



Po naših občinah

Ormož • Trajno želijo rešiti problem odpadkov

➔ **Stran 4**



Ptuj, petek,
24. aprila 2009
letnik LXII • št. 32
odgovorni urednik:
Jože Šmigoc
cena: 1,20 EUR
Natisnjenih:
12.000 izvodov
ISSN 7704-01993

Štajerski TEDNIK

Ptuj • Vpisovali so v vojaško evidenco

Spoznávali vojsko in vojaški poklic

Na območju Uprave za obrambo Maribor v teh dneh potekajo vpisi vojaških obveznikov v vojaške evidence, na katerih fante seznanjajo z vojaškimi poklici in možnostmi služenja vojaškega roka v Slovenski vojski.

Novo obliko vpisa v vojaško evidenco so pričeli v letu 2004 - leto dni po tem, ko so opustili obvezno služenje vojaškega roka. Vendar v skladu z zakonom o vojaški dolžnosti upravni organi, ki so pristojni za obrambne zadeve, vpise v vojaške evidence še naprej opravljajo, saj so te potrebne, ker bi ob morebitni resni ogroženosti Slovenije ponovno pričeli izvajati naborne obveznosti in obvezno služenje vojaškega roka. V Ptujju se je povabilu odzvalo čez 80 odstotkov mladeničev s širšega območja upravne enote Ptuj, ki so bili rojeni v letu 1991. Udeležence so ob vpisu v vojaško evidenco seznanili s pravicami in dolžnostmi v zvezi z opravljanjem vojaške dolžnosti, z možnostmi za pridobitev štipendije, z možnostmi zaposlitve v Slovenski vojski, z možnostjo prostovoljnega služenja vojaškega roka ter z možnostjo sodelovanja v pogodbeni sestavi Slovenske vojske, v drugem, praktičnem delu pa so jih seznanjali tudi z oborožitvijo in opremo slovenskega vojaka.

M. Ozmeč



Foto: Martin Ozmeč

Obvestilo

Zaradi praznikov bo prihodnja številka Štajerskega tednika s priložo TV okno izšla v sredo, 29. aprila.

Prijetne praznike!
Uredništvo



NOVO V DOMINO CENTRU

PVC OKNA IN VRATA



Telefon: 02/ 771 04 12
e-mail: golob.mikptuj@siol.net

Golob Janec s.p., Bukovci 125a, Markovci

Ptuj • Sodni epilog umora

Medvedu 18 let zaporne kazni

Petčlanski senat Okrožnega sodišča na Ptujju je Danilu Medvedu iz Podgorcev, ki je 15. decembra lani na okruten način in pred očmi dveh mladoletnih otrok 15-krat zabodel svojo nekdanjo partnerko Marjetko Zemlič, ob zaključku glavne obravnave v sredo, 22. aprila, prisodil 18 let zaporne kazni. Obsodba še ni pravomočna, čeprav je tožilka, ki je zahtevala 20 let zapor, z njo zadovoljna, obtoženčev zagovornik pa ne, saj je že napovedal pritožbo.

V četrtem nadaljevanju glavne obravnave zoper obtoženega 33-letnega Danila Medveda iz Podgorcev je v sredo, 22. aprila, pred veliki senat Okrožnega sodišča na Ptujju, ki mu je predsedovala Katja Kolarič Bojnec, stopil zagovornik obtoženega, odvetnik Martin Graj, in predlagal, da se iz sodnega spisa izloči zapis Centra za socialno delo v Ormožu, saj naj bi v njem navedene trditve

ne sodile vanj. Predsednica senata Katja Kolarič Bojnec mu je pojasnila, da se bo o njegovem predlogu odločila po zaslišanju sodnega izvedenca psihiatrične stroke dr. Andreja Pišca iz Maribora. Ta je dejal, da vztraja pri izvedeniškem mnenju, ki ga je o vedenju obdolženega Danila Medveda podal sodišču januarja letos.

➔ **Stran 24**

Ptuj • 27. seja mestnega sveta

Direktorji zavodov naj delijo usodo delavcev

Ptujski mestni svetniki so se 20. aprila sestali na 27. seji. Razpravljali so o 25 točkah dnevnega reda z nekaterimi podtočkami. Na aprilski seji so delovali po večini kot glasovalni stroj, saj so se v točke dnevnega reda poglobili že prej na sejah odborov in drugih delovnih teles mestnega sveta.

Ptujski direktorji in ravnatelji javnih zavodov bodo uspešnost za leto 2008 dobili v občutno zmanjšanem znesku. V povprečju bi lahko dobili dve plači, pravi zakon, dobili pa bodo precej manj. Upoštevali so namreč točko iz dogovora o ukrepih na področju plač v javnem sektorju zaradi spremenjenih makroekonomskih razmer za obdobje 2009/10, kjer je zapisano, da se direktorjem, ki se jim redna delovna uspešnost izplačuje v enkratnem znesku, ta izplača v višini 4/12 letne-



Foto: CG

ga zneska, do katere bi bili upravičeni.

Kljub nekaterim pozivom, da naj direktorji in ravnatelji, ki že tako dobro zaslužijo, delijo usodo z delavci in

kmeti, so izglasovali soglasja k znižanim izplačilom, razen pri bivši ravnateljici OŠ Breg Dariji Radičević, kjer soglasja ni bilo. Nekateri so bili tudi mnenja, da bi moral biti župan tisti, ki bi direktorje in ravnatelje zavodov pozval, da se odredijo izplačilu delovne uspešnosti.

Edini zavod na Ptujju, ki si delovne uspešnosti ne izplačuje, je Center interesnih dejavnosti Ptuj. Na dnevnem redu tudi ni bilo predloga za uspešnost za direktorja ZRS Bistra Ptuj; do seje mestnega sveta predloga v Mestno hišo niso prejeli, zato tudi o njem niso razpravljali.

➔ **Stran 3**

www.mojtisk.com
reklamne table, transparenti, zastave
Saso Omeragič, Gsm: 041/635-266

petkova
izdaja

Ptuj • Kako narediti turizem kakovostnejši

Za več ulične ponudbe

Recesija ni ustavila turističnega toka. Ljudje še potujejo, dopustujejo in obiskujejo nova turistična območja. Velikonočni turistični val, ki je že tradicionalno pokazatelj uspešnosti oziroma neuspešnosti turistične sezone, je bil spodbuden. Turistične zmogljivosti ob morju in v notranjosti so bile dobro zasedene, še najboljše rezultate izkazuje slovenska naravna zdravilišča.

Turistični ponudniki v času recesije stavijo največ na kakovost ponudbe in storitev ter raznolikost. Sodobni turist pa tudi vedno več povprašuje, o kraju, kjer dopustuje, želi vedeti kar največ.

Tudi zato, da bodo ptujski turistični in gostinski delavci vedeli kar največ o turistični ponudbi Ptuja, so v podjetju Ptujске vedute ob pomoči Pokrajinskega muzeja Ptuj zanje pripravili dve spoznavni turi po Ptuj, ki ju bodo izvedli ob ponedeljkih popoldan, da se jih bo lahko udeležilo čim več zainteresiranih. Informativni sprehod po Ptuj vključuje ptujski grad, dominikanski samostan, razstavišče Stari zapori, Park hotel, srednjeveško mestno jedro, hotel Mitra in I. ter III. mitrej. Vabilu za sodelovanje so se odzvali tudi v Ptujski kleti in v Termah Ptuj.

S povečanim turističnim obiskom se povečuje tudi povpraševanje po usposobljenih turističnih vodnikih turističnega območja MO Ptuj. Po spremembi odloka o turistič-

ni vodniški službi turističnega območja MO Ptuj strokovno usposabljanje za turističnega vodnika organizira podjetje Javne službe Ptuj, d. o. o., ki je za letošnje strokovno usposabljanje izbralo Ljudsko univerzo Ptuj. Izobraževanje bo potekalo ta konec tedna. Udeleženci turističnega izobraževanja, ki ga mesto organizira po nekaj letih, bodo spoznali zgodovinske in geografske značilnosti mesta in okolice, spoznali naravno in kulturno dediščino turističnega območja MO Ptuj, etnološke znamenitosti in posebnosti, turistično ponudbo turistične destinacije Ptuja in okolice, prav tako pa bodo osvojili sposobnost komuniciranja s turisti, spoznali in osvojili tehnike sprejemanja gostov, vodenja in oskrbe turističnih skupin in še marsikaj drugega, kar zahteva turistično vodenje. V strokovno usposabljanje s preizkusom znanja se lahko vključijo vsi, ki imajo najmanj srednješolsko izobrazbo in znajo en tuji jezik. Ž



V svetniški skupini DeSUS predlagajo vikend zaporo Slomškove, Slovenskega trga in dela Prešernove ulice do priključka na Cankarjevo ulico.

Sedem (ne)pomembnih dni

Milijonarji



Doskorajšnji prvi človek Nove ljubljanske banke (NLB) Marjan Kramer je sam poskrbel za najboljšo oceno samega sebe, ko je "vznemirjenemu" predsedniku vlade Pahorju po telefonu odvrnil, da še ni razmišljal o tem, da bi vrnil nagrado za štiriletno "uspešnost" v višini enega milijona evrov (bruto), ki jo – kot smo slišali – vsi v slovenski vladi ocenjujejo kot nekaj nezasiščenega in nedopustnega. Kramer je namreč s tem samo še dodatno dokazal, da je nepojmljivo aroganten ali pa nepojmljivo naiven. Eno in drugo pa je skrajno slabo za človeka, ki je vodil najmočnejšo slovensko banko. Sicer pa je Marjan Kramer s svojim početjem nastavljal ogledalo še marsikomu drugemu na Slovenskem ...

Najprej se je treba zaustaviti pri Kramarju. Predsednik Ljubljanske banke je postal kot visok državni uradnik (kar nekaj let je bil šef kabineta predsednika vlade Janeza Drnovška). V vsakodnevnih kontaktih z najpomembnejšimi političnimi in ekonomskimi dogajanjmi v državi je imel vsekakor tudi nemalo možnosti za podrobnejše zaznavanje (pozitivnih in negativnih) silnic v slovenski družbi, tudi v bančništvu in v menedžerskih strukturah. To je bil čas, ko je premier Drnovšek kdaj pa kdaj že spregovoril o zlorabljanju strankarskih barv za različne osebne namene in koristi, ko je bil kritičen do strankarskega klientelizma. Vsekakor bi bilo pričakovati, da bo v takšnih razmerah Kramar tudi na novem izpostavljenem delovnem mestu v banki predvsem utemeljitelj politike in principov, za katere se je zavzemal Drnovšek. Je bil? Ali pa je tudi sam s svojim (drugačnim)

ravnanjem pomagal (ali pa celo odločilno prispeval) k rušenju ugleda vladajoče Drnovškove LDS in do njenega končnega propada na volitvah in razpada? Takšne ocene o Kramarju očitno ni nikoli nihče napravil in je potemtakem vsakršno sedanje obsojanje in "modrovanje" o njem čisto sprenevedanje. Predsedniku Zaresa (in nekdanjemu vodilnemu človeku LDS) Gregorju Golobiču zdaj pač ni treba ugibati, zakaj je Kramar ostal nedotaknjen ob siceršnjem radikalnem kadrovskega čiščenju v časih Janševe vlade, in domnevati, ali jim morda za to ni vračal s kakšnimi nenačelnimi "uslugami". Od Golobiča bi pričakovali vse drugačno oceno celotnega Kramarjevega ravnanja. Seveda bi bilo zanimivo vedeti, ali je Kramar kot predsednik NLB "nasledil" sistem plačevanja in nagradjenja vodilnih osebnosti, ki zdaj vzbujajo vsesplošni revolt, ali pa ga je vzpostavil sam. Drugače pa nam Kramarjevo (ne)razmišljanje v zvezi z vrnitvijo (previsoke) milijonske nagrade pač govori predvsem o pomanjkanju občutka za realnost in zmernost. Kako je mogoče, da si je po vsem velikem govoričenju v

zvezi z varčevanjem in posameznimi previsokimi nagradami vodilnih, po vseh priporočilih in pozivih, ki jih je sprejela vlada (in ki so naleteli na podporo v javnosti, tudi pri večini poslovnih ljudi), pustil izplačati takšno "nagrado"? Tudi če je povsem zakonita, bi moral vedeti, da čas, ki ga živimo, za to ni primeren. Imel je nešteto možnosti, da bi ravnal drugače. Pravzaprav je največji problem očitno prepričanje, da ti je dovoljeno vse, da lahko storiš vse, da si nad vsemi. To pa seveda ni zgolj Kramarjeva težava. Gre predvsem za funkcioniranje družbe kot celote, za odnose, ki jih vzpostavljamo in skušamo živeti v njej. S tega vidika pa je še posebej šokantno, da nekdanji prvi človek najpomembnejše banke niti ne "razmišlja", da bi vrnil nekaj, kar pretresa (vznemirja) celotno slovensko družbo, in da ga premier in finančni minister po telefonu prosita (pozivata), naj to stori. Država bi morala to samodejno preprečevati in avtomatično ukrepati. Hitro in prepričljivo.

Končno si moramo priznati, da smo se pustili "povoziti" brezobzirnemu hlastanju po denarju s strani pešičice arogantnih "samozadostnežev", ki sta jih prevečkrat povsem nekritično podpirala politika (vseh barv) in "znanost". V imenu

Z začetkom nove turistične sezone pa so ponovno oživele nekatere ideje o spremembah prometnega režima med glavno turistično sezono. Vodja svetniške skupine DeSUS v mestnem svetu Albin Pišek ponovno predlaga zaprtje Slomškove ulice od tržnice dalje, Slovenskega trga in dela Prešernove ulice do priključka na Cankarjevo ulico. To je območje, kjer je turistični tok tudi najmočnejši in kjer imajo domicil številni izjemni kulturni spomeniki. Ta del starega mesta Ptuja naj bi bil po tem predlogu zaprt vsak konec tedna, od petka do nedelje, kar bi tudi gostincem in drugim ponudnikom na tem območju omogočilo večjo izrabo ulic in pločnikov za turistične namene oziroma ponudbo. Bolj pa bi se mesto moralo angažirati tudi pri pridobivanju novih parkirnih površin za avtobuse. V sezoni bi jih moralo biti več na parkirišču pod gradom, so mnenja v svetniški skupini DeSUS, kjer tudi predlagajo Pokrajinskemu muzeju Ptuj, da turistom in domačinom bolj približa arheološko dediščino, da jo iz polnih depojev prenese na svetlo, na tista območja mesta, kjer bodo najbolj vidni. S tem bi mesto še pridobilo na svoji privlačnosti.

MG

Uvodnik

Bo lačen volk pojedel dijake?



Preteklo leto je bilo za slovenske dijake in njihove starše izjemno pomembno. Država je za srednješolce končno zagotovila subvencioniran topel obrok in s tem ne le finančno pomagala marsikateremu staršu, temveč pomemben delež prispevala tudi k pravilni prehrani dijakov. S tem so srednješolci seveda izjemno zadovoljni. Izbira v šolskih restavracijah je pestra, hrana kvalitetna in končno jim ni več treba skrbeti, ali bo med malico dovolj časa, da smuknejo po sendvič ali hamburger. Volk sit, koza cela, bi lahko rekli.

A kot kaže, je volk prehitro ponovno začutil lakoto. Namigovanja, da naj bi potem, ko je minilo komaj nekaj več kot pol leta od uvedbe subvencije za dijaško prehrano, vse padlo v vodo, so vse glasnejša. Finančna kriza, tista, o kateri vsakodnevno razpredamo in debatiramo, naj bi se pokazala tudi na prehrani dijakov.

Ker je najtežje po žepu udariti tiste, ki imajo veliko in so v boju za svoj (ne)zaslužen denar nepopustljivi, bi naši državniki sedaj jemali manj močnim: tokrat dijakom. Tistim, ki so komajda začeli uživati nekatere privilegije, medtem ko nekateri že leta in leta živijo na račun države. Če so tajkuni državo goljufali skorajda polnih 17 let in če so nekateri uradniki mesec za mesecem dobivali enormne plače, je čas, da končno plačajo svoj davek. Ne pa da nam mečejo pesek v oči in z neskončnimi sprenevedanji igrajo žrtveno jagnje. Naj končno plačajo, kar so dejansko dolžni. Če niso bili uspešni vodje podjetij, naj nagrade vrnejo, če so si zgradili imperije, naj dokažejo, od kod jim tolikšno bogastvo. Pred časom so nekateri poslanci že predlagali zakon o izvoru premoženja, ki bi lahko pomembno prispeval k polnjenju državne blagajne. To so smernice, ki se jim je treba posvetiti, in zneski, okrog katerih se je treba vrteti. Nikakor pa ni čas za varčevanje na otrocih, dijakih ali študentih. Nenazadnje so med njimi tisti, na katerih stoji svet in ki bodo čez nekaj let vodili našo državo. In če to hočejo početi dobro, če ne drugega, morajo vsaj normalno jesti.

Dženana Bećirović

MESTNA OBČINA PTUJ

Ob dnevu upora proti okupatorju 27. aprilu
in mednarodnem prazniku dela 1. maju
čestitam vsem občankam in občanom Mestne občine Ptuj
ter želim prijetno praznovanje prvomajskih praznikov.

Dr. Štefan ČELAN,
župan Mestne občine Ptuj

Ptuj • 27. seja mestnega sveta

Direktorji javnih zavodov naj bi delili usodo delavcev in kmetov

Ptujski mestni svetniki so se 20. aprila sestali na 27. seji. Razpravljali so o 25 točkah dnevnega reda z nekaterimi podtočkami. Na aprilski seji so delovali po večini kot glasovalni stroj, saj so se v točke dnevnega reda poglobili že prej na sejah odborov in drugih delovnih teles mestnega sveta.

Miroslav Letonja (SNS) dnevnega reda ni podprl, ker je bil preobsežen – po njegovem zato, ker zaradi kurentovanja ni bilo februarске seje, pričnan pa je tudi, da bi na seji mestnega sveta vsaj občasno moral sedeti kateri od članov nadzornega odbora.

Na aprilski seji niso imenovali predstavnika MO Ptuj v sveta Šolskega centra in Knjižnice I. Potrča, ker še nimajo strokovnih podlag za verodostojno odločanje, čeprav niso natanko povedali, za kakšne strokovne podlage gre in ali jih bodo imeli do naslednje seje mestnega sveta. Postopek imenovanja bodo torej ponovili.

Pri odloku o zaključnem računu proračuna MO Ptuj za leto 2008 so razpravljali le štirje, ob Letonji, ki je pričakoval predstavnika nadzornega odbora, še Peter Pribožič (N.Si), ki je želel pojasniti k nekaterim postavkam (med drugim je menil, da plačilo članarine za Slovensko gospodarsko združeno ne sodi v postavko Evropska prestolnica kulture 2012), Konrada Rižnerja (LDS) so zanimala nekatere postavke v zvezi z urejanjem javnih poti na območju ČS Spuhlja, ki bi

že morale biti realizirane, pa še niso, Mirana Meška (SD) pa so zanimala plačila nekaj nad 4 tisoč evrov za zasebno glasbeno šolo, ki jih je MO Ptuj realizirala na podlagi zakona.

Cena plina pa je v točki Pobude in vprašanja zanimala Milana Čučka (LDS), ker bi marčevsko plačilo moralo biti nižje glede na prejšnja, a ni bilo tako. Čisto mimogrede so svetniki izvedeli, da so koncesijsko pogodbo z Adria plinom podaljšali še za pet let mimo javnega razpisa, ker to omogoča zakonodaja v primeru podaljšanja osnovne pogodbe. To odločitev so sprejeli na podlagi pravnega mnenja, ker skladno z zakonom o javno-zasebnem partnerstvu obstaja možnost, da se sedanemu koncesionarju obstoječa pogodba podaljša za najmanj pet let. Na trgu so preverili stanje, tudi pridobili nekaj drugih ponudb. V pogodbo naj bi zapisali 15 km novih tras na celotnem območju ČS Spuhlja, na delih ČS Breg in Ljudski vrt, 10 km pa naj bi bilo v tem trenutku še nedorečenih, je po seji mestnega sveta pojasnil mag. Janko Širec, vodja oddelka za gospodarske javne službe, investicije, kakovost in

gospodarstvo MO Ptuj. Sistemski operater odgovarja samo za omrežje, zato ni več zakonske osnove, da bi se pogovarjali o plačilu kakršnekoli koncesijne, pojasnujejo pravniki. Zato pri podaljšanju osnovne pogodbe ne bo v mestni proračun kapnilo nič dodatnega denarja. Pred desetimi leti pa je bila koncesijna zajetna.

Če se bo zgodila iniciativa Spuhlja, bo hudo

Marjan Kolarič (SDS) je po petih mesecih dočkal podatke v zvezi s plačilom okoljskih dajatev pri vodi. Izračuni so pokazali, da je ptujska voda veliko dražja od ljubljanske, če držijo vsi podatki o teh dajatah.

Miroslav Letonja je bil nezadovoljen, ker je pobudo o varuhinji bolnikovih pravic, ki jo je dal že lani, medtem dopolnil, dobil pa je odgovor na prvo pobudo. Poleg tega je že novembra lani spraševal o terminskem planu nadaljnje izgradnje plinskega omrežja v MO Ptuj.

Konrad Rižner pa ni popolnoma zadovoljen z odgovorom, ki ga je dobil v zvezi z Gajkami in Surovino, ki je trenutno še lastnica zemljišč, ki jih MO Ptuj potrebuje za širitev odlagalnih polj. Mestni svet in župana je opozoril, da če se bo zgodila iniciativa Spuhlja, bo problem, ker se projekt Gajke ne uresničuje tako, kot je bil sprejet, odlagalna polja še vedno niso prekrita. Zanima ga, ali je CERO Gajke zajet v evidenci slovenskih odlagalnišč ali ne in kaj pomeni podpis pisma o nameri za ureditev regijskega odlagalnišča Podravje, ki naj bi ga podpisalo 20 občin, in ali ima MO Ptuj plan B za rešitev Gajk.



Miroslav Letonja (SNS) je pri razpravi o delovni uspešnosti direktorjev in ravnateljcev javnih zavodov za leto 2008 dejal, da bi morali iz moralnih in etičnih razlogov premisliti o teh izplačilih, zlasti še pri bivši v. d. ravnateljice OŠ Breg.

Ptujski župan dr. Štefan Čelan je ob tem povedal, da bo zglede potrebnih še več sej o Gajkah, dogajajo se sicer za zaprtimi vrati, ker svetniki nekatere zadeve sproti pozablajo.

Svetnik Rižner je mestni svet tudi seznanil z dopisom Veolie, ki je bila pozvana, da uredi prevoz do novih postajališč, in da naj bi v okviru šolskih prevozov nadaljevala vožnjo skozi naselje Zabovci v občini Markovci, da pa jim je občina prepovedala vožnjo po lokalnih cestah v naselju Zabovci. Občina naj raziše in ugotovi, za kaj gre.

Predlog ptujskih obrtnikov ni bil konstruktiven

Pripombe, ki so jih imeli v Območni obrtno-podjetniški zbornici Ptuj na odlok o rabi javnih površin in občinskih taks v MO Ptuj, niso bile konstruktivne, »ker oni razmišljajo, da naj bi gostinci ne plačevali taks za poletne terase«. To ni neki dialog in iskanje rešitev, so povedali, predlagali so tudi znižanje vrednosti kazenskih določb. Predlog ni doživel sprememb. Mestno jedro pa v nobenem primeru ni ogroženo, še vedno prihaja do pravih »vojn« za lokale, to se jim je dogajalo tudi pri zadnji oddaji lokalov. Nobeden lokal v lasti MO Ptuj ni prazen, razen v primerih, ko gre za sodne postopke ali denacionalizacijo. Svetniki še vedno tudi pričakujejo temeljito razpravo o mestnem jedru in njegovi usodi. Župan dr. Štefan Čelan je obljubil, da bo po velikih zapletih kmalu v razpravi končno poročilo ADHOC, ki bo pokazalo, v kateri smeri se bo v bodoče razvija-

lo staro ptujsko mestno jedro. Za dokončno ureditev novega ptujskega mestnega pokopališča se stvari pripravljajo že leta in leta, sprememb na boljše pa ni. Lidija Majnik (LDS) vztraja, da bi v odloku o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč v MO Ptuj morali biti zapisani standardi, ki jih želimo doseči, postavljen bi moral biti tudi terminski rok. Zapisati, da se stvari pripravljajo, je pre malo. Mestno pokopališče pa je še vedno brez žarnega zidu, kapele, poslovnega prostora in še česa.

Izplačila za uspešnost od 81 do 1737 evrov

Ptujski direktorji in ravnatelji javnih zavodov bodo uspešnost za leto 2008 dobili v občutno zmanjšanem znesku. V povprečju bi lahko dobili dve plači, pravi zakon, dobili pa bodo občutno manj. Upoštevali so namreč točko iz dogovora o ukrepih na področju plač v javnem sektorju zaradi spremenjenih makroekonomskega razmer za obdobje 2009/10, kjer je zapisano, da se direktorjem, ki se jim redna delovna uspešnost izplačuje v enkratnem znesku, ta izplača v višini 4/12 letnega zneska, do katere bi bili upravičeni. Kljub nekaterim pozivom, da naj direktorji in ravnatelji, ki že tako dobro zaslužijo, delijo usodo z delavci in kmeti, so izglasovali soglasja k znižanim izplačilom, razen pri bivši v. d. ravnateljici OŠ Breg Dariji Radičević, kjer soglasja ni bilo, zaradi domnevnih nepravilnosti pri vodenju šole. Nekateri so bili tudi mnenja, da bi moral biti župan tisti, ki bi direktorje in ravnatelje

zavodov pozval, da se odrečejo izplačilu delovne uspešnosti.

Ravnateljici Vrtca Ptuj Boženi Bratuž bodo izplačali uspešnost v višini 1351 evrov bruto, uspešnost za leto 2008 si bosta pri OŠ Olge Meglič delila dva ravnatelja, bivši Ervin Hojker bo prejel 427 bruto, zdajšnja ravnateljica Diana Bohak Sabath pa bo prejela 242 evrov bruto, zmanjšana uspešnost pri ravnateljici OŠ Ljudski vrt Tatjani Vaupotič znaša 1293 evrov bruto, pri ravnateljici OŠ Mladika Sonji Purgaj 990 evrov bruto, v. d. ravnateljice OŠ dr. Ljudevita Pivka Dragici Emeršič 957 evrov bruto, zdajšnjem ravnatelju OŠ Breg Milanu Fakinu 81 evrov bruto, ravnatelju Glasbene šole Karola Pahorja Ptuj Štefanu Petku 1082 evrov bruto, direktorju JZ Knjižnica Ivana Potrča Ptuj mag. Matjažu Neudauerju 1464 evrov bruto, direktorici LU Ptuj mag. Klavdiji Markež 1737 evrov bruto, direktorju Revivisa 1071 evrov bruto, v. d. direktorja Zavoda za šport Ptuj Marjanu Lenartiču 1036 evrov bruto in direktorici JZ Lekarne Ptuj Dariji Potočnik Benčič 1205 evrov bruto. Edini zavod na Ptuj, ki si delovne uspešnosti ne izplačuje, je Center interesnih dejavnosti Ptuj, je spomnil bivši direktor Jurij Šarman, to prakso nadaljuje tudi novi direktor Aleksander Kraner. Na dnevnem redu tudi ni bilo predloga za uspešnost za direktorja ZRS Bistra Ptuj doc. dr. Dušana Klinarja, za katerega pa je bila uspešnost izračunana, je pojasnila svetnica DeSUS Marija Ovčar, tudi članica sveta zavoda Bistra. Do seje mestnega sveta predloga v Mestno hišo niso prejeli, zato tudi o njem niso razpravljali.

MG



Svetnik N.Si Peter Pribožič je predlagal spremembo datuma praznika MO Ptuj – za novi praznik predlaga jurjevo.



Ptuj • Javna tribuna SDS

Varčevati bi morala predvsem država

V kulturni dvorani Gimnazije Ptuj je bila 21. aprila javna tribuna SDS pred 9. kongresom SDS pod naslovom Dan za prihodnost. Na njej so sodelovali dr. Milan Zver, podpredsednik SDS in predsednik odbora za šolstvo in šport pri strokovnem svetu SDS, Dragutin Mate, predsednik odbora za notranjo politiko pri svetu, ter mag. Anže Logar, mednarodni tajnik. Pogovor je usmerjal Milan Petek, predsednik regijskega odbora SDS.

Na javni tribuni so govorili o pripravah na kongres, potekal bo pod naslovom Slovenija zmore več, največ pa so govorili o krizi, o tem, kako in na kakšen način bi jo bilo mogoče omiliti.

V SDS so prepričani, da če bi nova vlada začela takoj ukrepati, ko je prevzela oblast, danes ne bi govorili o toliko brezposelnih. Pred odhodom je prejšnja oblast sprejela nekatere ukrepe na zalogo, ki bi jih bilo mogoče takoj začeti uresničevati. Druge evropske države so prve svežnje ukrepov pričele uresničevati že decembra lani, Slovenija z zamudo. V pripravi je že tretji svežnji ukrepov, zelenih učinkov pa še ni. Zato SDS pripravlja svoj svežnji ukrepov, ki bo objavljen te dni.

Pahorjeva vlada ni najbolj uspešna in ni učinkovita, je povedal dr. Milan Zver, premalo je ažurna pri izvajanju ukrepov, izbira slabe prioritete. V tem trenutku to ne morejo biti iz-

brisani ali odvetniške tarife in podobno, prednost mora dati iskanju izhoda iz krize. Končni izhod krize se lahko zgodi na terenu politike, to pa je lahko zelo slabo, opozarja Zver. Opozicija je že na začetku vladavine Pahorjeve vlade dobila košarico, ko je ponudila sodelovanje, zato so se tudi odločili, da pripravijo svoj svežnji ukrepov, ker je kriza že močno zarezala.

Podpredsednik SDS je ocenil, da bi bil ukrep univerzalnega temeljnega dohodka, po katerem naj bi vsi odrasli državljani Slovenije dobili 500 evrov mesečno, kar bi vplivalo na večje povpraševanje, poguben za sistem. Etika delitve ne more nadomestiti etike individualne odgovornosti, družba mora solidarnostno pomagati le tistim, ki si resnično ne morejo sami pomagati. Kje pa bomo jemali, da bomo dajali revnim in bogatim enako? Varčevalni ukrepi naj bi se izvajali predvsem na ravni države, država bi morala varčevati. Namesto socialnih



Foto: Črtomir Goznik

Na javni tribuni pred 9. kongresom SDS pod naslovom Dan za prihodnost so sodelovali (od leve) mag. Anže Logar, dr. Milan Zver, Dragutin Mate in Milan Petek.

trgovin bi morali uvesti posebne kartice, ki bi socialno ogroženim omogočale nakup v običajnih trgovinah. Ta ukrep poznajo tudi v Evropi. Mladim družinam bi morali dati v uporabo po neprofitnih najemnih vsa trenutno prazna stanovanja v Sloveniji, teh je blizu tisoč. V teh časih se tudi ne bi

smeli dvigovati davki. Denar bi bilo potrebno pustiti pri ljudeh. Nagrajevati bi bilo potrebno tiste, ki na novo odpirajo podjetja. Angažirati bi se bilo potrebno pri modernizaciji železniškega omrežja. Čim prej bi veljalo tudi sprostiti evropska sredstva, podobno kot Nemci bi morali začeti spodbujati po-

trošnje. Tudi bančni krč bi moral popustiti, francoski predsednik Sarkozy je v ta namen ustanovil sklad, ker se bančni sistem še ni odprl za novo kreditiranje gospodarstva. Tako bi se lahko odločili pri nas.

Vlada ima na voljo ukrepe, potrebno se je samo resno lotiti dela in ukrepati. Na področju boja s krizo bi morali tudi pregledati zdravstveno stanje slovenskega bančnega sistema, koliko je slabih terjatev, koliko tajkunskih kreditov, pregledati individualne pogodbe uprav bank in nadzornih svetov. Na področju bančništva si je potrebno natočiti čistega vina, da bomo lahko potegnili voz iz blata.

Dragutin Mate je dejal, da bo 9. kongres SDS vsebinski, saj ne želijo kongresa, na katerem bi bile volitve glavna tema. Glavna prioriteta sedanje vlade bi morala biti reševanje gospodarstva iz krize. Krizni ministri bi morali biti v ospredju, tako pa imamo gospodarskega

ministra, ki bo kandidiral za evropskega poslanca, čeprav bi moral vsako minuto posvetiti reševanju krize. Vprašanje izbranih je mogoče rešiti samo z ustavnim zakonom in na noben drug način, sedaj pa se odločbe izdajajo brez zakonite podlage.

SDS-ovi poslanci v Evropskem parlamentu si bodo prizadevali za poenostavitev zakonodaje in postopkov, za regionalno povezovanje, za utrjevanje evropske zavesti, ki bo močno začinjena z nacionalno zavestjo, je poudaril mag. Anže Logar. Institucijski ustroj EU se bo poenostavil, saj bo Unija dobila svojega predsednika in svojega zunanega ministra.

Evropske volitve bodo tudi že pokazale, koliko so državljani zadovoljni s sedanjo oblastjo. Če bo SD na teh volitvah premagala SDS, bo to pomenilo, da ima še vedno podporo pri soočanju z gospodarsko krizo.

MG

Ormož • Podpisali pismo o nameri

Za trajno rešitev problema odpadkov

V Ormožu so nedavno podpisali pismo o nameri, ki pomeni prvi konkreten korak v smeri zagotovitve trajne in celovite rešitve problematike odpadkov na mariborskem in ormoškem območju.

K podpisu pisma je bilo povabljenih 20 občin, ki bi utegnile imeti interes, da skupaj uredijo svoj sistem ravnanja z odpadki. Povabilu se jih je odzvalo nekaj manj, vendar pričakujejo, da se bo pridružilo še več zainteresiranih, ko bodo postopki stekli. V projektu bosta kot investitorja nastopali Občina Ormož in Mestna občina Maribor, na območju obeh občin naj bi bili tudi locirani bodoči objekti. Načrtuje se, da bi bila na mariborski lokaciji mehansko-biološka obdelava odpadov, sortirnica suhih ločeno zbranih frakcij, tehnična obdelava iz odpadkov pridobljenega alternativnega goriva in termična obdelava. V Ormožu pa naj bi bila fermentacija ločeno zbranih bioloških odpadkov, sortirnica suhih ločeno zbranih odpadkov in odlagališče.

Gostitelj, ormoški župan Alojz Sok, je povedal, da časa ni prav veliko in bo treba odločitev kmalu sprejeti, pri tem pa računajo na pomoč države. Tudi mag. Danilo Burnač, podžupan MO Maribor, meni, da bo projekt lažje stekel ob pomoči ministrstva za okolje in prostor, saj se je menda prejšnji minister Podobnik zavezal, da bo ministrstvo sodelovalo tako pri pripravi dokumentacije kot tudi finančno. To bi bilo za območje, kjer živi 210.000 prebivalcev in se ustvari 125.000 ton gospodarskih in gospodinskih odpadkov, še kako dobrodošlo. Večina občin na tem območju je bila vključena v program CEGOR-ja, ki je deloval z vzponi in padci, predvsem padci, je povedal mariborski podžupan. »Ko je prišlo do drugačnega pristopa reševanja problemov

odpadkov, smo se na MO Maribor pridružili projektu, v okviru katerega bi želeli termično obdelovati odpadke, ki bodo nastajali na območju mesta in primestnih občin. Ker je ministrstvo opredelilo to smetarsko regijo, v katero so vključene občine na območju Maribora in Ormoža, je nastalo sodelovanje med občinama, ki obsega celovit sistem, ki vključuje sortiranje, zbiranje, in mehansko-biološko in termično obdelavo in odlaganje ostanka odpadkov. Projekt smo razdelili na dva sklopa. Enega smo umestili na območju Maribora, drugega na območju Ormoža,« je povedal dr. Burnač.

Ko so želeli pristopiti k podpisu, pa se je malo zataknilo, saj so župani z območja UE Lenart povedali, da imajo po-

misleke. Občine Lenart, Benedikt, Cerkvenjak, Svet Ana, Sveti Jurij v Slovenskih goricah, Sveta Trojica v Slovenskih goricah in Šentilj so namreč dobile ponudbo za podpis pisma o nameri za izgradnjo regijskega centra prvega reda s strani Mestne občine Ptuj. Obe možnosti še proučujejo, je napisal župan mag. Janez Kramberger v pismu županskemu kolegu Francu Krambergerju v Maribor. Ker so po informacijah Ministrstva za okolje in prostor z oblikovanjem teritorialne delitve Slovenije in priključevanjem k regijskim centrom ravnanja z odpadki še ne mudi, so si omenjene občine vzele čas, da bodo premislile, kako se bodo odločile.

To nikakor ne pomeni, da ne bodo podpisale pisma, so

še poudarili. Čez čas pa so le povedali, kaj jih pri celotni stvari najbolj moti. S podjetjem Letnik-Sauberacher imajo omenjene občine sklenjeno ve-

ljavno pogodbo. Podjetje ima v Lenartu delno urejen tudi center za ravnanje z odpadki, zato bi občine želele, da se tudi ta vključi v celoten projekt. Kot so povedali predstavniki občin, si želijo pred odločitvijo več materiala, »en del malega investicijskega načrta«, natančno določeno, kje so lokacije in med njimi si želijo videti mesto tudi za lenarški Sauberacher. Vsekakor pa naj o vsem skupaj odloči občinski svet, so še dodali.

Viki Klemenčič Ivanuša



Vsem občankam in občanom Občine Videm čestitam ob 27. aprilu – dnevu upora proti okupatorju in 1. maju – prazniku dela.

Vaš župan
Friderik BRACIČ

CISTO MESTO

Čisto mesto Ptuj, d.o.o., Podjetje za gospodarjenje z odpadki
Dornavska c. 26, 2250 PTUJ, tel.: 02 / 780-90-20, fax: 02 / 780-90-30

Vsem uporabnikom naših storitev čestitamo ob prazniku dela - 1. maju in se hkrati zahvaljujemo za sodelovanje.

Čisto mesto Ptuj d.o.o.



Foto: vki

Najprej sta pismo o nameri podpisala podžupan MO Maribor mag. Danilo Burnač in župan občine Ormož Alojz Sok.



Foto: vki

Predstavniki z Lenarškega so si za podpis pisma o nameri vzeli malo več časa: Jože Kraner, župan občine Cerkvenjak, Peter Škrlec, župan občine Sveti Jurij v Slovenskih goricah, mag. Avgust Zavernik iz občinske uprave Lenart in poslanec ter župan občine Benedikt Milan Gumzar.

Ormož • Že peto leto baletna produkcija

Vidni sadovi večletnega dela

Minuli konec tedna je Glasbeni center Muzika, zasebni zavod za vzgojo in izobraževanje, pripravil baletno produkcijo. To je bila že peta v nizu, odkar se je pričela organizirana vadba baleta v Ormožu. Razveseljujejo je predvsem to, da zanimanje za balet ne upada, saj ves čas uspevajo zadržati konstantno število plesalk, ki jih je bilo tudi letos čez 40. Že tretje leto pa organizirajo tudi vadbo baleta v Ljutomeru.

Za letošnjo predstavitev pred polno dvorano ormoškega doma kulture so majhne in tudi že velike baletke pod vodstvom svoje učiteljice Martine Kramer pripravile Šoštakovičev divertissement. Štiri skupine baletk so na glasbo Dmitrija Šoštakoviča odplesale samostojne plesne točke. Najmlajše plesalke obiskujejo še vrtec, saj so stare med 4 in 6 let, svojo točko Tekmovanje pa so odplesale v prikupnih kostumih zajčkov in ježkov. Baletke 3. pripravnice (7-8 let) so zaplesale Šolarke hitijo v šolo in Šolarke. Najštevilčnejša je skupina deklic, ki obiskujejo 1. razred baleta, zaplesale pa so Gozdne vile in Sobarice. Z Variacijo Dame so nastopile najstarejše plesalke, od katerih je imela vsaka solo nastop in skupno točko. Plesale so Tjaša Jerebič, Živa Moravec in Jasmina Vočanec.



Četrti razred baleta: Jasmina Vočanec, Tjaša Jerebič in Živa Moravec, slednja je solo točko odplesala na konici prstov.

Kot je povedala Martina Kramer, so z letošnjo produkcijo želeli pokazati, da so punce zrasle ter tehnično in umetniško zelo napredovale. »Nekatere plešejo že pet let, kar se tudi vidi. Dekleta so zelo dojemljiva, kot je bilo videti na eni od vaj, so sposobna

že samostojno speljati predstavo. Seveda brez najmlajše skupine, ki še potrebuje vodstvo za zaveso. V najstarejši skupini že plešemo na prstih in ena izmed plesalk je tudi na nastopu plesala na 'špicah'. Deklice se sprva učijo baleta v mehkih copatkah, po nekaj

letih pa napredujejo na konico prstov. Za to so potrebni posebej prirejeni copati, ki omogočajo, da lahko stopijo na špice. Kljub temu pomeni to trdo delo vključno z žulji, teče tudi kri ... Na prstih lahko plešejo šele, ko so dovolj odrasle in imajo natrenirane in utrjene gležnje, saj rabijo veliko moči v stopalih in nogah, da se vpnejo na prste.« je stanje in razvoj baleta v Ormožu pokomentirala Martina Kramer, ki balet poučuje na Baletni šoli (za osnovnošolce) in Srednji baletni šoli v Mariboru. Povedala je, da je razlika med Ormožem in Mariborom velika, tudi sistemsko: »V Mariboru in Ljubljani imamo obsežen program baleta, po katerem deklice vadijo 4- do 5-krat tedensko. Vsa ostala mesta pa izvajajo osnovni program baleta, razlika je potem seveda vidna, predvsem pri večjih plesalkah.«

Sicer pa profesorica meni, da je balet za mlada dekleta zelo koristen, saj se ob vadbi lepo razgibajo, kvalitetno preživljajo prosti čas, razvijajo muzikalnost, skrbijo za držo, spoznavajo baletno umetnost. Pomembno se ji zdi tudi to, da delo poteka v skupini, kar mlada dekleta nauči vztrajnosti, potrpežljivosti, da se je za vse treba zelo potruditi. »Na baletnem nastopu izgleda vse, kar se dogaja na odru, tako lahko, a za tem je veliko dela,« je zaključila Kramerjeva.

Viki Klemenčič Ivanuša



Ježki in Zajčki baletne pripravnice so s svojo ljubkostjo in neposrednostjo osvojili srca gledalcev.

Ptuj • Revija pevskih zborov

Večerna pesem ponovno zadonela

Na 35. območni reviji pevskih zborov, ki je prejšnji vikend potekala v dvorani Gimnazije Ptuj, se je predstavilo 19 skupin, zapelo pa je kar 250 ljubiteljev zborovske glasbe. Tudi letos se je zaradi številčnega odziva dogajanje razdelilo na dva dela, tako je Večerna pesem donela v petek in soboto.

Posamezni zbor se je na reviji predstavil s tremi skladbami. Letošnje dogajanje 35. območne revije pevskih zborov se je začelo z nastopom Mešanega pevskega zbora Društva žena in deklet Gerečja

vas, ki deluje pod vodstvom zborovodje Petra Krajncja. Na prvem večeru je nastopilo 11 zborov, in sicer: Moški pevski zbori Talum Kidričevo, KD Rogoznica, KD Alojza Štrafela Markovci, PGD Hajdoše in

Mešani pevski zbori PD Cirkovce, KD Franceta Prešerna Videm pri Ptuj, DU Ivana Rudolfa Breg, Sv. Viktorina Ptuj ter Vokalna skupina Utrinek in Ženski pevski zbor DKD Vrtec.

Pestremu petkovemu dogajanju pa je sledil sobotni, drugi del Večerne pesmi. Ta se je začel z nastopom Ženskega pevskega zbora PD Leskovec, predstavili pa so se še Mešani pevski zbori KD Cirkulane, DU Ptuj, mladinski pevski zbor Osti Jarej, Cerkevni pevski zbor sv. Marka KUD Markovski svon, Komorni moški zbor Ptuj ter Moška pevska zbor Jezero DU Budina-Brstje in KD Grajena.

Organizator območne revije je Javni sklad RS za kulturne dejavnosti OI Ptuj, strokovni spremljevalec revije pa je bil mag. Ivan Vrbančič. Posamezni nastop je strokovni spremljevalec tudi ocenil in po končani reviji z vsakim zborovodjem spregovoril o nastopih in podal svojo oceno dela posameznega zbora.

Dženana Bećirović



Letošnje dogajanje 35. območne revije pevskih zborov se je začelo z nastopom Mešanega pevskega zbora Društva žena in deklet Gerečja vas, ki deluje pod vodstvom zborovodje Petra Krajncja.

Od tod in tam

Ormož • Delavnica za podjetnike



Foto: NS

Območna obrtno-podjetniška zbornica (OOZ) Ormož je pripravila zanimivo, predvsem pa v sedanjih kriznih časih aktualno delavnico na temo Kako do evropskega denarja?, s poudarkom na pregledu javnih razpisov, preko katerih obrtniki in podjetniki lahko pridobijo subvencije, garancije in kredite. S konkretnimi možnostmi je skromno število udeležencev seznanil svetovalec Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije Danijel Lamperger. Pri tem je izpostavil najosnovnejše informativne poti, preko katerih se prijavitelji lažje osredotočijo na določen razpis ter zanj pripravijo vso ustrezno dokumentacijo.

NŠ

Sv. Andraž • Pol stoletja ljubezni zakoncev Firbas



Foto: arhiv zlatoporočencev

Po natanko 50 letih, kar sta dahnila usodni da, sta zakonca Firbas iz občine Sveti Andraž obnovila poročne zaobljube. Zlato poroko sta Leopoldina in Jožef Firbas proslavila v krogu prijateljev in družine, obred pa je opravil župan Franci Krepsa. Jožef in Leopoldina se poznata že od malih nog, saj oba izhajata iz občine Sveti Andraž. Medsebojno naklonjenost in ljubezen sta leta 1958 overila tudi na papirju, leto kasneje pa na cerkveni poroki. Jožef, po poklicu zidar, je delal v gradbeništvu, Leopoldina pa je gospodinjala na manjši kmetiji. V prvem letu zakona se jima je rodila prvorojenka Vilma, osem let kasneje pa še hči Daniela. Obe hčeri sta si ustvarili svoji družini, tako da sta Firbasova dobila še vnuka Nino in Jerneja, ki sta babici in dedku stala kot priči na zlati poroki. Zlatoporočenca živita na domačiji v Drbetincih z družino hčerke Daniele. Svoj čas posvečata gospodinjskim opravilom in delu na kmetiji, oba pa sta tudi aktivna člana Društva upokojujencev Sv. Andraž. Leopoldina je tudi članica v Društvu gospodinj in sekciji ženskega pevskega zbora Kulturno umetniškega društva Vitomarci.

Dženana Bećirović

Popovci • Zlatoporočenca Mlakar



Foto: zasebni arhiv

Po 50 letih zakona sta 4. aprila pred matičarja ponovno stopila zakonca Justina in Janez Mlakar iz Popovcev. Za zlatoporočenca ju je v videmski občini razglasil tamkajšnji župan Friderik Bračič, slovesni obred v cerkvi pa je opravil pater Slavko Stermšek. Mlakarjeva sta od leta 1959 živela na Justikini domačiji v Popovcih, kjer sta si ustvarila dom in družino. V zakonu so se jima rodili štiri otroci: Viktor, Štefka, Milena in Dragica. Justika je skrbela za dom in družino, Janez pa je bil zaposlen v Tovarni aluminija na Kidričevem. Vsa leta trdega dela so jima poplačana, saj ju zdaj obiskuje in razveseljuje osem vnukov in še en pravnuk.

M. B.

Markovci • Deseto občinsko praznovanje

Prva faza kanalizacije in modernizacija cest

V občini Markovci so se v začetku tedna pričele prireditve v okviru 10. občinskega praznika, ki ga bodo zaokrožili s petkovo osrednjo slovesnostjo in slavnostno mašo na Markovo nedeljo. Ob prazniku so v občini upravičeno zadovoljni, saj so v enajstih letih obstoja kot ena bogatejših občin v državi dosegli pomembne pridobitve in izboljšave na številnih področjih v vseh devetih vaseh.

Posebno zadovoljen je ob letošnjem praznovanju župan Franc Kekec, ki je na čelu vse od ustanovitve občine leta 1998: »Zadovoljen sem, saj je od zadnjega praznovanja za nami zares uspešno obdobje. Še posebej zato, ker smo že zaključili eno največjih investicij, prvo fazo izgradnje kanalizacije v Zabovcih in Markovcih in povežemo z novo obrtno cono Novi jork v dolžini 8.300 m, tako je s kanalizacijo sedaj opremljena že tretjina občine. Prav v torek, 21. aprila, smo uspešno opravili tehnični prevzem tega dela kanalizacije, ki je sedaj že v uporabi, poskusno pa deluje že tudi nova čistilna naprava. Celoten sistem, ki je zgrajen po principu gravitacije, je veljal 3,2 milijona evrov.

Zelo pomembna je tudi posodobitev povezovalne ceste Borovci - Markovci v dolžini 1.600 m, ki je vredna okoli 320.000 evrov, za občino pa je pomembno, da smo večino teh sredstev pridobili iz naslova razpisa Južna meja. V tem obdobju smo končali tudi izgradnjo podaljška ceste v Bukovcih od zaselka Vopošnica do Marohovih v dolžini okoli 500 m, ki nas je veljala okoli 80.000 evrov. Tretja pomembna cestna povezava pa je okoli 800 m dolg odsek ceste od Stojncev do perutninske farme, ki je veljal okoli 92.000 evrov, kjer pa je pri financiranju sodelovala tudi Perutnina Ptuj, saj gre za povezavo z njihovim



Foto: M. Ozmec

Župan občine Markovci Franc Kekec je zadovoljen, saj so v enajstih letih dosegli številne pridobitve in izboljšave.

obratom. Zaključili pa smo tudi izgradnjo okoli 350 m dolge povezovalne ceste od Stojncev do tamkajšnjega lepo urejenega nogometnega igrišča, ta investicija pa je s priključkom na glavno cesto veljala okoli 45.000 evrov.

Veliko smo pridobili tudi na področju družbenih dejavnosti, kjer smo največ vložili v gasilstvo. Za novo gasilsko vozilo v PGD Prvenci, ki je veljalo okoli 190.000 evrov, smo nekaj sredstev namenili že lani, večji del pa letos, okoli 35.000 evrov pa smo priskrbeli za posodobitev garaže, da je v njih sedaj prostor tudi za novo vozilo. Zgrajen je tudi prizidek ob gasilskem domu v Novi vasi, ki je veljal okoli 60.000 evrov, pri čemer je prispevek občine okoli 30.000 evrov, preostalo pa so prispevali krajanji sami, v glavnem s prostovoljnimi delom. Poleg tega smo po gasilskih domovih v Markovcih in

krajnih središčih opravili še več drugih izboljšav.

Zame in za razvoj celotne občine je zelo pomemben tudi projekt Razvoj vaških centrov in vizija zazidalnih območij v posameznih vaseh, ki poteka v okviru Lokalne akcijske skupine za ohranjanje podeželja in razvoj Slovenskih goric ter Ptujškega polja, v občini pa si tudi močno prizadevamo, da bi se izboljšale in uredile ekološke razmere v Sobetincih.

Zahvaljujem se vsem, ki so in še pomagajo in se zavzemajo za napredek v posameznih vaseh in celotni občini. Vsem občankam in občanom pa ob 10. občinskem prazniku iskreno čestitam ter jih vabim, da se udeležijo naših skupnih prireditev, še posebej osrednje slovesnosti, ki bo v petek, 24. aprila, ob 18. uri v novi večnamenski dvorani v Markovcih. «

-OM



Foto: M. Ozmec

Od torika naprej poskusno obratuje tudi nova čistilna naprava v Markovcih, ki so jo zgradili tik ob akumulacijskem jezeru.

**Gostinstvo Rožmarin
BAR Z MEHANSKO GLASBO**
Markovci 28, Markovci pri Ptujju
PE bar TIGRA
Mariborska cesta 42, Ptuj

Rožmarin Janja Iva s.p.

Tradicija pri Rožmarinovih iz roda v rod

Gostilna Rožmarin iz Markovcev je ena izmed najstarejših na Ptujskem in gotovo najstarejša v markovski občini.

V Markovcih, v središču vasi, je z gostinstvo dejavnostjo pred več kot 150 leti začela družina Čeh. Na domačijo se je leta 1912 poročil Janko Rožmarin starejši ter tradicijo Čehovih v gostinski dejavnosti nadaljeval. Takrat se je gostilna poimenovala po lastniku Rožmarinu in to ime nosi še danes. Rožmarinovo posestvo pa je bilo že od nekdaj eno izmed večjih v kraju in tako so bili daleč okrog poznani tudi kot trgovci z lesom in kmetovalci. Marsikdo v kraju se še spominja, kako so nekoč na Rožmarinovo kmetijo hodili na delo in kot plačilo so si smeli obdelovati del njihove njive. V stari bogati kmečki hiši, stari okrog 200 let, pa je bila poleg gostinskega lokala, katerega tradicija se neprekinjeno nadaljuje okrog 150 let, nekoč tudi trgovina. Leta 1967 sta gostilno Rožmarin v Markovcih prevzela sin Janko in njegova žena Katica. Rožmarinovega Janka pa se ne spominjamo samo kot znanega gostilničarja in dobrega kmetovalca, ampak tudi kot zavzetega športnika in lovca. Bil je odličen v streljanju na glinaste golobe in v tem športu dosegel vrhunske rezultate v državnem in mednarodnem merilu.

Sicer pa so Rožmarinovi kot gostinci zmeraj znali dobro poskrbeti za svoje goste. Tako so v gostinskem lokalu ponujali odlično doma pripravljeno hrano, ponašali pa so se tudi z lovskimi specialitetami (jelenove klobase, srnin golaž ...). Ker je tradicija gostinstva pri Rožmarinovih očitno v rodu, je kot tretja v družini za to obrt poprijela tudi najmlajša izmed štirih Jankovih in Katičinih hčera Janja Iva, ki je veseskozi že kot mlado dekle rada poprijela za delo v družinskem lokalu. Sicer pa imajo vse štiri Rožmarinove hčere podjetniško žilico, saj so vse, ob začetni pomoči očeta Janka, stopile na samostojno podjetniško pot. Suzana ima dva trgovsko dejavnost, Herminina cvetličarna Rožmarin je poznana na Ptujju in v okolici, Katarina ima dva frizerska salona, najmlajša Janja Iva pa nadaljuje tradicijo svojega očeta tako v gostinstvu kot tudi kmetijstvu, saj imajo v lasti 25 hektarjev posestva, ukvarjajo pa se s poljedelstvom in vinogradništvom.

Leta 1997 je Janja Iva odprla bar Tigra na Mariborski cesti na Ptujju, leta 2001, po očetovi smrti, pa je prevzela še domačo gostilno v Markovcih. »Za naše goste na obeh lokacijah radi dobro poskrbimo, zato jih velikokrat presenetimo s kakšno kulinarčno dobrotto, ob vikendih pa pripravljamo tudi partyje. Načrtov tako v kmetijstvu kot gostinstvu imamo še veliko. Sčasoma bi radi gostom ponudili domačo kulinariko, sicer pa zgleда, da bo za delo na domačiji poskrbel tudi naš mlajši rod. Sin Aleksander že obiskuje kmetijsko šolo v Novem mestu, ki ima v lasti 250 hektarjev posestva in kjer veliko pozornosti posvečajo praktičnemu delu. Izobraževanje na tej šoli mu bo prav gotovo dobra podlaga, ko bo prevzel domače posestvo. Kot zgleда, bo šla naprej tudi gostinska dejavnost, saj hči Aleksandra že tudi kaže zanimanje za delo v lokalu,« je pojasnila Janja Iva Rožmarin, ki obenem lepo vabi v svoja lokala v Markovcih in na Ptujju. Bar Rožmarin v Markovcih je med tednom odprt vsak dan med 8.30 in 24.00, ob koncih tedna pa do 2. ure zjutraj. Bar Tigra na Mariborski cesti na Ptujju pa vabi vsak dan od 5.30 do 24.00 in med vikendih do 1. ure zjutraj. Sicer pa je bar Tigra na Ptujju poznan tudi po svoji 12-letni tradiciji in po najcenejši jutranji kavi do 9. ure.

PR



V občini Markovci smo ob 10. občinskem prazniku in 11. obletnici obstoja občine veseli uspehov, ki smo jih dosegli skupaj z občani.

Ob tej priložnosti vsem občankam in občanom iskreno čestitamo.



Hkrati vas vabimo na prireditve ob občinskem prazniku.

Franc KEKEC
Župan Občine Markovci

Cvetličarna Rožmarin

Hermina Horvat s.p.
Miklošičeva 10, Ptuj in Bukovci 4a, Markovci,
tel.: 766 20 31

Vsem občankam in občanom občine Markovci želimo prijetno praznovanje občinskega praznika. Svojim kupcem in poslovnim partnerjem pa se zahvaljujemo za izkazano zaupanje.

SLIKOPLESKARSTVO DEMET FASADE

10 let
z vami

Tel: 02/ 766-90-91
GSM: 041/ 226-204

Jože Voglar s.p.

Zabovci 98,
2281 Markovci

Občankam in občanom želimo prijetno praznovanje občine Markovci. Svojim cenjenim strankam in poslovnim partnerjem hvala za izkazano zaupanje.



Dean Mikolič s.p.
Borovci 19, Markovci
demles@siol.net
GSM: 041 506 465

**NAČRTOVANJE IN OPREMLJANJE
SEJEMSKIH PROSTOROV
MIZARSKO - PARKETARSKO
STORITVE**

Iskrene čestitke ob prazniku Občine Markovci!

Ptuj • Dan Zemlje

Za urejeno okolje moramo skrbeti vsi

22. april je že več kot 30 let svetovni dan Zemlje. Letošnji je bil posvečen podnebnim spremembam.

Na Novem trgu na Ptujju je podjetje Čisto mesto v sodelovanju z agencijo Altius 22. aprila pripravilo že 10. prireditve Zemlja ni smetišče, Zemlja je naš dom. Sodelovalo je deset osnovnih šol: Ljudevita Pivka, Ljudski vrt z Grajeno, Olge Meglič, Podlehnik, Destrnik-Trnovska vas, Mladika, dr. Franja Žgeča Dor-nava, Žetale in Videm pri Ptujju ter Vrtec Ptuj, ki so na domiselni način predstavili svojo videnje in skrb za čisto okolje.

Kot je povedal direktor podjetja Čisto mesto Ptuj **Andrija Koter**, takšne in podobne akcije podpirajo v smislu vzgoje otrok in posredno s tem tudi staršev. Količina odpadkov raste iz leta v leto, s tem pa se povečujejo stroški obdelave in zbiranja odpadkov. Če tega problema ne bomo v kratkem obvladali, nam bo dobesedno

zrasel čez glavo. Na drugi strani pa smo soočeni z evropsko zakonodajo, ki v zvezi s tem predvideva visoke kazni. Slovenija je v zelo težkem položaju. Zato so takšne in podobne akcije potrebne najmanj enkrat letno, saj je samo od vzgoje ljudi in ozaveščenosti odvisno, kakšno bo stanje jutri. Vedeti je potrebno, da odpadkov ni več mogoče odložiti, če niso obdelani. Potrebno je obvezno ločeno zbiranje odpadkov. Odpadke, ki pridejo na deponijo, je potrebno ločiti na težke in lahke frakcije, pri čemer je potrebno lahke obdelati oziroma jih delno odložiti oziroma uporabiti v energetske namene.

Ptujski župan dr. Štefan Čelan se je zahvalil vsem tistim, ki se trudijo na takšen ali drugačen način dvigovati zavest in odgovornost pri ljudeh, da znajo

skrbeti in odgovorno ravnati z naravo. Po njegovem prepričanju je rešitev za vse probleme okolja v prvi vrsti na osebni ravni, če bo vsak izmed nas dojel, da je vendarle potrebno najprej počistiti pred svojim pragom, poskrbeti za to, da sam ne onesnažuješ okolja, bodo rezultati zelo hitro vidni. Na svetu danes živi okrog šest milijard ljudi, če bi vsak na leto posadil vsaj eno drevo, vsaj enkrat letno posadil kakšen cvet, poskušal vsaj liter vode manj onesnažiti, bi bilo to nadvse dobrodošlo za izboljša-

nje stanja v našem okolju. Škarje in platno imamo v svojih rokah, je še posebej poudaril ptujski župan. Nobena država, nobena EU nas ne bo rešila pred posledicami onesnaževanja okolja, če ne bomo tudi sami s polno zavestjo skrbeli za okolje. Zato so vsi taki dnevi, kot je tudi dan Zemlje, zelo pomembni. »Moja želja pa je, da bi se ta miselnost in pozitivna energija, ki jo je bilo čutiti ob letošnji prireditvi ob dnevu Zemlje, prenesla v razum in srce slehernega človeka ter živela z njim 365 dni na leto.«

V prireditve so se vključili tudi člani Turističnega društva Ptuj. S pomočjo podjetja Čisto mesto Ptuj, ki je prispevalo material, okrog 80 sadik ageratuma in kamenje ter zemljo, so zasadili edino cvetlično gredo v Lackovi ulici na Ptujju, ki je bila že vrsto let neurejena. Pri tem so jim pomagali tudi mladi nekaterih osnovnih šol in občani, ki so akcijo pozdravili z navdušenjem in željo, da bi ostala takšna, kot je bila na dan Zemlje. Morda bo letošnja konkretna akcija TD Ptuj spodbudila še koga, da bo

naredil nekaj dobrega v skupno dobro. Na podobne iniciative čakajo namreč tudi številna kamnita korita, razmetana na območju celega mesta, v katerih raste plevel namesto cvetja.

Zeleni Slovenije in občinski odbor Zeleni Ptujja so ob dnevu Zemlje izvedli tradicionalno delitev naravnega humusa. Pomagali pa so tudi pri zasaditvi novih parkovnih površin Kinološkemu društvu Ptuj in Biotehniški šoli Ptuj na posestvu šole pri gradu Turnišče.

MG



Foto: Črtomir Goznik

Greda v Lackovi ulici je ponovno ocvetličena.

TESARSTVO

Peter Matjašič s.p.
Borovci 19a, Markovci

GSM: 041 684 916
Tel.: 02 755 00 30

www.tesarstvo-matjasic.si

POSTAVLJANJE OSTREŠIJ IN KROVSKA DELA

*Vsem občanom in občankam želi
prijetno praznovanje praznika Občine Markovci.
Zahvaljuje se cenjenim strankam
in poslovnim partnerjem za izkazano zaupanje.*

*Vsem občankam in občanom
občine Markovci
želimo prijetno praznovanje
občinskega praznika.*

ZAF MARKOVCI

Zmazek Ana s.p., Markovci 22a, Markovci

Spomladanske ugodnosti Adriatica Slovenice na Ptujju!

AdriaticSlovenica **AS**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

Za vas smo pripravili dva bona, ki ju lahko uveljavljate ob sklenitvi novega **stanovanjskega** in **avtomobilskega** zavarovanja.

Pričakujemo vas vsak dan od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00 ure, predstavništvo Ptuj, Trstenjakova ul. 1, Ptuj
Več informacij na 02 780 68 00.

Bon A	Bon B
<p>v vrednosti 15 EUR</p> <p>ob sklenitvi novega stanovanjskega zavarovanja z letno premijo nad 70 EUR</p>	<p>v vrednosti 15 EUR</p> <p>ob sklenitvi novega avtomobilskega zavarovanja osebnega vozila z letno premijo od 200 EUR do 399 EUR</p> <p>all v vrednosti 20 EUR</p> <p>ob sklenitvi novega avtomobilskega zavarovanja osebnega vozila z letno premijo nad 400 EUR</p>
Bon je unovčljiv do 30.9.2009	Bon je unovčljiv do 30.9.2009

PROIZVODNJA PROCESNE OPREME
ter opreme iz nerjavečega jekla

KLJUČAVNIČARSTVO

*Vsem občankam in občanom želimo prijetno praznovanje občine Markovci.
Priporočamo se s svojimi storitvami.*

ZEMLJARIČ Konrad s.p.

Nova vas pri Markovcih 111 SI-2281 MARKOVCI
|T| +386 (0)2 795 34 00 |F| +386 (0)2 795 34 02
|W| www.zemljaric.si |E| info@zemljaric.si

PIKNIK PONUDBA V MARKETIH ŽERAK

Akcija velja od 24.4. do 3.5.2009



Cene so v EUR in vsebujejo DDV. Slike so simbolične.
Ponudba velja do prodaje zalog.

3,99€/kg

Čevapčiči

Začinjena piščančja krila

2,99€/kg

0,99€/kos

Sladoled Gelato Dolce, 1000ml
(čokolada-jagoda, vanilija-gozdni sadeži)

Cvetkovci • Kmetovanje nekoč in danes

Veselje do kmetovanja in mehanizacije

V Strojnem krožku v Ormožu so nam namignili, da imajo zanimivega člana, ki je kljub svojim skoraj 82 letom, ki jih bo dopolnil konec meseca, še vedno izjemno aktiven. Tako smo obiskali Alojza Ozmeca, kmeta iz Cvetkovcev 46, ki se še spomni, kako težaško delo je bilo kmetovanje nekoč.

Alojz Ozmec se spominja, da je izpit za avto in traktor naredil v Mariboru leta 1962, štiri leta kasneje pa je kupil svoj prvi ferguson. To je bil prvi traktor v ormoški občini in prav tisti je bil zanj najboljši. Vse življenje je delal na zemlji, odkar je imel traktor, pa je bil najrajši na njem. Alojz se rad spomni, da je s tem traktorjem preoral vse Cvetkovce, tja do Podgorcev. Ljudje niso imeli predstave, kaj je to traktor in so bili nekateri malo skeptični do te nove pridobitve. Starejši sin pa je bil tako navdušen, da je, čeprav je bil premajhen in ni videl skozi cerado, na stol naložil podlago, da je lahko vozil novi traktor. Delalo se je podnevi in ponoči, saj ko je bilo lepo vreme, je bilo to treba izkoristiti. Kmetje, ki jim je oral, sejal, niso plačali z denarjem, ampak so po navadi prišli pomagat pri kakšnih drugih delih na Ozmečevi kmetiji. Nekoč se je veliko trgovalo z delom, vse je bilo treba odslužiti, saj denarja ni bilo. Do nabave traktorja so Ozmečevi vse delali s konji. A kaj, ko se je pri oranju s konji rezala le ena brazda. S konji si lahko dnevno preoral do en hektar, danes s traktorjem Alojz preorje po pet ali šest hektarjev. Sicer pa je oranje njegovo najljubše opravilo. »Tudi



Franc (levo) in Alojz Ozmec iz Cvetkovcev 46 sta navdušena nad modernimi stroji, ki na kmetiji olajšajo delo.

če ga vse boli, je takrat, ko je na traktorju, vse v redu, na traktorju ni ne lačen, ne žejen, zaradi malice on ne bo šel s traktorja,« očetovo navdušenje za traktorje popisuje sin Franc.

S traktorjem pa se lahko zgo-di marsikaj, saj je treba skrbeti tudi za varnost. Alojz Ozmec se spomni, da je nekega dne sedem traktoristov eden za drugim vozilo gramoz za gradnjo. Vsi so spregledali prihajajoči vlak na železniškem prehodu Osluševci in vlak je z vso silo

zadel tretji traktor v koloni, v katerem je sedel Alojz Ozmec. »Vlak je traktor pred mojimi nogami dobesedno odrezal. Prva kolesa in motor je potisnil 700 metrov daleč. Ostal je le sedež in zadnji del traktorja,« se danes smeje ob spominu na dogodek Alojz Ozmec, a takrat je bilo hudo, še danes je presenečen, da jo je odnesel skoraj brez prask.

Alojz Ozmec težko verjame, kako je napredovalo kmetijstvo in tehnika v tem času, ko se sam ukvarja s kmetovanjem. Danes je zadovoljen, ko vidi, kako mladi delajo s kmetijo in skrbijo, da se razvija. »Mi smo delali za njih, oni delajo za svoje, otroci vedno nekaj rabijo,« je po moško zadržano svoje veselje izrazil Alojz. Njegovi nasledniki – sin Franc z ženo Olgo in štirimi hčera-mi – obdelujejo 32 hektarjev površin, na katerih pridelujejo predvsem koruzo, pšenico in ječmen. Na kmetiji se ukvarjajo tudi s prašičerejo. Imajo 50 plemenskih svinj in vse velikosti prašičev, ki gredo zraven. Prašiče prodajajo na domu, imajo svojo čredo in vedno na zalogi različne velikosti prašičev. Sedaj je največje povpraševanje

po odojkih. Pripravljajo se tudi na razširitev ponudbe z dopolnilno dejavnostjo na kmetiji, saj bodo uredili prostore za lastno predelavo in apartmaje na kmetiji. Če bo vse po sreči, naj bi se to zgodilo že poleti. Snaha, Olga Ozmec, sicer pravi, da je s prašičerejo šlo navzdol, saj v tej državi očitno ni posluha za to branžo. To je vidno pri dodeljevanju sredstev in kasneje tudi v podatku, da je samooskrba Slovenije s prašiči s 70 % padla na 40 %.

Oba moška sta aktivna v strojnem krožku od vsega začetka, saj ju to veseli, rada se udeležujeta izletov, izmenjata izkušnje z drugimi kmeti in skrbita, da so sodobno opremljeni. »Brez dobre strojne podpore si danes kmetijstva več ne znamo predstavljati,« pravi Franc Ozmec, ki se je navdušil z deutzi.

Alojz Ozmec je s svojim življenjem zadovoljen. Pravi, da si človek na stara leta ne sme žele-ti preveč, a dokler mu zdravje služi in snaha dobro kuha, mu ni hudega, saj je v mladosti, tako kot vsa njegova generacija, izkusil težko življenje in pomanjkanje.

Viki Klemenčič Ivanuša



Foto: vki

Alojz Ozmec pri svojih 82 letih še vedno zelo rad orje, dobro pa se spomni, kako težko delo je bilo to nekoč, ko so ga opravljal še s konji.

Od tod in tam

Slovenske gorice • 13. ocenjevanje vin

Kljub temu da je vinogradnike po Osrednjih Slovenskih goricah lani pošteno udarila toča in zdesetkala pridelek, ponekod pa ga tudi popolnoma uničila, so v istoimenskem društvu vinogradnikov in sadjarjev tudi letos pripravili že tradicionalno ocenjevanje vin. Petčlanska strokovna komisija je ocenila skupno 66 vzorcev vin, povprečna ocena pa je znašala 18,19.

Glede na naravne ujme, ki so lani gotovo vplivale tudi na samo kvaliteto grozdja in posledično vina, je bila ocenjevalna komisija nad rezultati prijetno presenečena in skupno mnenje vseh je bilo, da so se vinogradniki pri kletarjenju in vzgoji mladega vina resnično zelo potrudili. Komisijo je letos vodil Anton Skaza, ob njem pa so vina ocenjevali še Anton Vodovnik, Tadeja Vodovnik Plevnik, Andrej Rebernišek in Zoran Petkoski. Oceno nad 18 in s tem tudi zlato priznanje so podelili 45 vzorcem, srebrno priznanje je dobilo 14 vzorcev vin, izločenih pa je bilo sedem prinesenih vzorcev.

Vina so se ocenjevala v štirih različnih kategorijah, in sicer bela suha vina, bela vina z ostankom nepovretega sladkorja, bela vina posebne kakovosti in rdeča vina. Največ vzorcev je bilo med belimi vini z nepovretim sladkorjem, najmanj pa med rdečimi vini, ki se v našem okolju šele dobro prebijajo v vinogradniške lege, in med belimi vini posebne kakovosti, kjer sta bila v konkurenci le dva vzorca: laški rizling iz vinogradništva Lacko (ocena 19,13) ter renski rizling izbor iz vinogradništva Rebernišek (ocena 18,80).

Razlog za izločitev nekaj vzorcev je bil po besedah člana komisije Reberniška, tako kot tudi na drugih ocenjevanjih, v premočnem žveplanju mladega vina. Neocenjenih je bilo 10 % vzorcev vina, kar je pod povprečjem ocenjevanj v širšem okolišju. Sicer pa so bile zelo dobro zastopane zlasti sorte sivi pinot, laški rizling in rumeni muškata, manj pa je bilo renskega rizlinga, sovinjona, traminca in še nekaterih drugih sort.

Na podlagi pravilnika ocenjevanja in doseženih ocen so bili letos podeljeni tudi trije nazivi šampionov; prejeli so jih Janez Kampl iz Grajenščaka za modri pinot 2008 (kategorija rdečih vin), vinogradništvo Lovrenčič iz Krčevine pri Vurbergu za muškata otonel 2008 (kategorija suhih vin) in Rudi Potrč z Mestnega Vrha za rumeni muškata 2008 (kategorija vin z ostankom nepovretega sladkorja).

Slovesna podelitev priznanj bo v petek, 24. aprila, v Grajeni.

SM

PODJETJE ZA NIZKE GRADNJE

ČESTITAMO VAM OB PRAZNIKU DELA
IN SE PRIPOROČAMO!

ŽNIDARIČEVO NABREŽJE 13, 2250 PTUJ
TEL. 02/749-26-10, FAX 02/749-26-12

Podjetje za investicijsko dejavnost, trgovino in storitve

Prešernova 30,
2250 PTUJ,
telefon: 787-91-00,
faks: 787-91-11,
e-pošta:
tmd@amis.net

Vsem poslovnim partnerjem
ter cenjenim strankam želimo prijetne
prvomajske praznike!

Slovenska demokratska stranka

Občankam in občanom Mestne občine Ptuj
čestitamo ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju,
in 1. maju, prazniku dela,
ter ob 5. obletnici vstopa v Evropsko unijo.
Želimo vam prijetno praznovanje.

Mestni odbor SDM Ptuj:
Andrej Korbar, predsednik

Vodja svetniške skupine SDS:
Helena Neudauer

Mestni odbor SDS Ptuj:
Rajko Fajt, predsednik

Praznujemo
svobodo in pravičnost

Socialni demokrati čestitamo ob 27. aprilu, dnevu upora proti okupatorju,
in 1. maju, mednarodnemu prazniku dela.

Vabimo Vas na proslavo ob dnevu upora proti okupatorju
v soboto, 25. aprila 2009, ob 10.00 na Lackovi domačiji v Novi vasi pri Ptujju.

Slavnostni govornik bo Dejan Levanič, poslanec Državnega zbora RS.

Vljudno vabljeni!

Ormož • Pogovor z dr. Lilijano Burcar

Odločilna je kritična pismenost

V Mladinskem centru Ormož so spet pripravili zanimiv pogovor. Tokrat je bila gostja dr. literarnih ved Lilijana Burcar, ki je spregovorila o položaju, vlogi in pomenu literarnih likov, predvsem ženskih, kot jih vidi feministična teorija. Posledice so širše, kot bi si sprva mislili.

Za začetek je dr. Burcarjeva predstavila razvoj pravljice, spremembe, ki jih je ta literarna oblika doživljala skozi čas in različne avtorske pristope in se osredotočila na mladinsko literaturo, predvsem zgodbe o znamenitem Harryju Potterju. Zgodba se je izkazala kot odlična tržna niša za oživiljanje lika nedolžnega otroka, kajti Harry Potter s svojo nedolžnostjo, nezaznavanostjo vedno na stran dobrega ščiti svet odraslih pred zlom. Dr. Burcarjeva pri tem opozarja na razdelitev likov – Harry Potter je heroičen nedolžen otrok, Hermiona je vedoči otrok, ampak je razlaščenega tega vedenja, razen če to vedenje nima za cilj podporne vloge pri napredovanju osrednjega deškega junaka. »Besedilo ji ne dovoli, da bi uporabila svoje znanje za lastno korist. Ko ima priložnost uporabiti znanje, se mora postaviti v pasivno vlogo. Hermiona je vedoči otrok, ki celo fante nauči uroka, ko pa ga je treba uporabiti za lastno zaščito, pa čaka, da pride Harry Potter in jo reši z urokom, ki ga je ona sama naučila. Kljub očitni nelogičnosti besedilo na tem vztraja. Otroci, če nimajo drugega vzorca kot takšne romane, to podzavestno privzamejo, postane njihovo. Vloge nimajo zveze z biološkimi razlikami, gre le za to, kako se pozicionirajo vloge,« je prepričana dr. Lilijana Burcar.

Literatura je le drobec v mozaiku

Opozorila je, da je v mladinski literaturi vedno manj realističnega in vedno več fantastičnega žanra določene vrste, ne takšnega, ki kaže na možnosti preraščanja obstoječe realnosti, ampak klišejsko

sko fantazijskega.

Literatura je le drobec v mozaiku, potrebno je pogledati celotno družbeno dogajanje, ki gradi družbeno realnost po svoji želji in potrebi. »Literatura doda svoj delež, pomembno je zavedanje, da s svetovi, ki jih pleče in ustvarja, lahko posreduje določene predstavnosti in na ta način potrjuje in legitimira določene neenakosti, lahko pa jih tudi preizprašuje in kaže na možnosti prečenja te neenakosti. V mladinski literaturi prevladuje klišejsvo, ki se spaja z medijskimi vplivi, z ostalimi socializacijskimi vplivi v okolici. Težko je razpreti, razkleniti mehanizme, ki se kažejo na najrazličnejših ravneh. Danes se otroke socializira tako, da se jim čim več bere in zato ima literatura pomembno vlogo. Pomembno je kritično branje, ki ga izvajamo vzporedno z otrokom, tako da beremo iste reči, da vzpostavimo kritično pismenost,« je priporočala dr. Burcarjeva.

Sicer pa se ji zdi, da se v naši družbi kaže vedno večje družbeno razslojevanje in segregacija. »Kar je bilo pred 15 leti še javno dobro in dostopno preko šolskega sistema, je danes ekskluzivno v smislu tega, da je treba imeti posebne finance in ustrezno izobrazbo, da to svojemu otroku sploh lahko ponudiš. Šolski sistem se je glede literature zelo spremenil. V prihodnosti bo vse manj poudarka na kritičnosti in kvaliteti, vse več na preobsežnem podajanju snovi, brez utrjevanja in kritičnega mišljenja. Učitelji so prisiljeni podlegati takšnemu podajanju literature. Javno postaja vedno bolj privatizirano, v šole imajo vstop najrazličnejše založbe, od katerih bodo večje lažje promovirale tudi nekvadratne stvari. To pa zato, ker je to obdobje



Dr. Lilijana Burcar, doktorica literarnih ved, je predstavila direktorico MCO Marijana Korotaj.

vedno bolj podvrženo kapitalu, kjer javno postaja vedno bolj podvrženo privatnemu interesu,« je šolsko realnost povzela predavateljica.

Visoko tehnično usposobljena nekritična delovna sila

Končni rezultat tega trenda neoliberalizacije pa je po mnenju dr. Burcarjeve ustvarjanje sicer visoko tehnično usposobljene delovne sile, ki pa ni kritično ozaveščena in je kot taka zelo lahko vodljiva. Zato se ji zdi kritična pismenost ključnega pomena, ne v zvezi z literaturo, s problemom neenakosti spolov ali feminizmom, ampak kot fenomen družbene pravičnosti in solidarnosti.

V pogovoru, ki se je razvil, so se udeležence strinjale, da so mladi v procesu izobraževanja danes orientirani le v to, da dobijo papir in vstopijo na trg delovne sile, bo-

lonjski model izobraževanja pa deluje v interesu kapitala. Ampak takšnega nerazmišljivega delavca bo lahko delodajalec še bolj izkoriščal. Slišati je bilo, da so danes takšni tudi mladostniki. Da več ne izkazujejo mladostniških značilnosti, radovednosti. Mladostniki menda naj ne bi več kritično razmišljali in presojali o družbi odraslih, v katero vstopajo, preizkušali meje. Najbolj žalostno pa je, da tega potencial menda ne nosijo niti več gimnazijci, bodoča intelektualna elita. Udeležence so se strinjale, da je za odmik od običajnega treba imeti trdo kožo, razpredeno znanje, pa tudi materialna neodvisnost ni odveč.

Revščina je ženskega spola

Za konec je dr. Burcarjeva opozorila še na pravo poplavo mainstreamovske otroške literature, ki je vodena s strani korporacijskih založb. »Gre za eno vrsto razmožganjenja in hkrati za konservativen protitudar. Če hoče nekdo imeti različno zmanipulirane in vodene skupine ljudi, ki ustvarijo segregirano različno segmentirano in hierarhično razdeljeno delovno silo, mora igrati na karto družbenega spola. Te razlike se vpletajo v literaturo in medije, da se potem določene skupine ljudi lažje skanalizira v še bolj poceni delovno silo. In prav to se ustvarja znotraj neoliberalnega trga. Priča smo vedno večji feminizaciji revščine, ženske so prve, ki so odpuščene, hkrati pa so prav ženske tiste, ki jih potem vzamejo nazaj v službo, vendar pod drastično slabšimi pogoji, tudi za polovični delovni čas. Moški iz teh procesov sicer niso izključeni, ampak pojav v največji meri zajema ženske. Zato ni čudno, da so delovno intenzivne industrijske panoge odselili v nerazvite države,« je povezanost literature in kapitala zaokrožila dr. Burcarjeva.

Ptuj • Koncert mladih glasbenikov

V objemu pomladi

Sredi oktobra lani je društvo za glasbeno umetnost Arsana s koncertom All capone štrajh trio napovedalo obetavno novo koncertno sezono. Doslej se je zvrstilo šest koncertov, na katerih so bile predstavljene različne glasbene zvrsti. Nazadnje so pripravili odličen koncert, ki so ga poimenovali V objemu pomladi in plesa.



Mladen Delin, Doris Šegula in Luka Herman Gaiser

Slavnostna dvorana ptujskega gradu je ponovno gostila izjemne mlade glasbenike. Šesti iz cikla Arsaninih koncertov je bil namenjen predstavitvi treh perspektivnih glasbenikov: pianista Mladena Delina, violinistke Doris Šegula in kontrabasista Luke Hermana Gaiserja. Pisan repertoar je obsegal glasbo L. van Beethovna, A. Dvoraka, B. Bartoka in C. Bollinga. Arsana pa že napoveduje nov koncert, maja se bo namreč predstavila sopranistka Teja Letonja.

Dženana Bećirović

Viki Klemenčič Ivanušič

Tednikova knjigarnica

Spoznajte fantastično Rozi Rigler!



Rozi Rigler je tip ženske, ki ji današnji čas ni naklonjen. Rozi ni mlada, še huje – po današnjih standardih, ki jim tako brezpametno nasedajo ženske – je že precej priletna gospa, ki so ji malo mar modne zapovedi, stilske preobrazbe, protiletne pomade in zdrava prehrana. Gospo Riglerjevo krasi, če se dandanes sploh lahko reče krasi, zajetna, mehka zadnjica, ki pušča glo-

boko ugreznino na sedežni garnituri. V celoti je gospa Rozi čisto povprečna, običajna. Majčkeno predebela, pravzaprav veliko predebela, kot se predstavi sama. In poudarja, da ima ploska stopala, kar ji povzroča nevšečnosti pri hoji in težko dolgo stoji. Ob tem dobi v nogah bolečine, ki segajo vse do križa. No, možu Francu se je Rozi zdela ljubka, kakopak. Sestra Minka je imela Rozi za butasto, njen brat Karli pa je bil prepričan, da je Rozi v vsem videti taka kot so vsi drugi ljudje. Gospa Rozi si ne daje opravka s sivimi nitmi, ki so nekoliko že prepredle njene goste, črne lase.

Hja, njeni majhni prijateljci Nasti, s polnim imenom Anastazija, se zdi Rozi stara, debela ženska z okroglim, precej majhnim nosom. In deklič opazi še štrleča ušesa, velika usta, povešena lica in rjavo bradavico na desnem licu. Nastja se zaveda, da tak opis daje vtis neznansko grde pojave okroglega nosu, hrčkastih lic, ušes, ki štrlijo kot dva ročaja iz lonca, in širokih ust. Toda Rozijin obraz je nadvse prijazen, četudi jo včasih pestijo glavoboli, srh jo spreletava ob velikem hrupu in gneči. In le stežka zapusti varno zavetje hišnih zidov.

Rozi Rigler je ženska povsem običajnega, malega življenja, po poklicu hišnica in strežnica pri nekaj ljudeh, kajti samo od hišniške plače se ne da živeti. In nekoliko staromodno: odlično zna vihteti pletilke. Soseđa Planinškova gospe Rozi ne more prehvaliti, saj je tudi njej, kot vsem ostalim, pomagala. Pazila je na Planinškove otroke, hodila v trgovino in jih pestovala, ko so bili bolni. In to brez plačila, saj je vedela, da si strežnice Planinškovi ne morejo privoščiti.

Rozi Rigler zelo rada piše spise, obožuje jih in jo poživljajo, zato jih svoji mali prijateljci zelo navdušeno narekuje. Ob naslovu Stari dežnik pripoveduje je Rozi ponergala: »Kako trapast naslov! Se stara babura ni mogla spomniti nič boljšega? To je že prav prismojeno.« Prejšnji teden je namreč stara gospa že napisala spis za Nasti z naslovom Stari avto pripoveduje, še prej pa enega, ki se mu je reklo Stari klobuk pripoveduje. In Rozi je rekla: »Povej še tej kozi, naj da končno kakšno drugačno nalogo.« Deklica pa je imela zaradi Rozijine pripovedne žilice težave v šoli, saj je bila učiteljica mnenja, da Nastja pretirava. V spisu s pripovedovalcem starim avtomobilom je bilo na primer brati ... In potem je moj lastnik zavpil: Salamenska crkovina! Stari pesjanar spet ne vžge! Pri spisu Stari klobuk pa je Rozi narekovala: Nekoč sem bil prelepa polstena štula. Rožnate barve in mehka. Toda potem so me zadaj ukrivili navzgor in spredaj navzdol, mi zgoraj vtisnili udrtino ter me okrog in okrog ovesili s črnimi polstenimi nageljni. Nato me je kupila debela ženska s štrlečo bradavico na bradi ...

Seveda je Nasti ugovarjala Rozi, da ne more tako napisati v spisu ali celo preklinjati. Toda gospa Rigler, ki jo vsekakor morate spoznati tudi vi, cenjeni bralci Knjigarnice, se je vedno sklicevala na resnico in resničnost. Rekla je, da če je kaj res in resnično, sme to človek tudi napisati. Toliko državljanskega poguma je že treba imeti, se je pridušala. Sploh pa – je rekla – ima Nasti tako in tako same odlične in odličnjaki si lahko privoščijo, da so malo bolj pogumni.

Očarljivo, izjemno, duhovito, resnicoljubno borko za človekove pravice in male ljudi, antisemitistko in antifašistko gospo Rozi Rigler boste lahko spoznali v knjigi Christine Nöstlinger z naslovom: Rozi Rigler, dobri duh (Prevedla Ana Grmek. Ljubljana: Družba Piano, 2009. 156 strani).

Lilijana Klemenčič



Štajerski tednik, pomlad 2009

Les je naša največja možnost in priložnost

Gozd je najstarejša in najbolj zelena slovenska zgodba, je ob neki priložnosti zapisal Tone Pavček. Tej zgodbi posvečamo tudi današnjo prilogo, ki je neke vrste opomnik, v kateri smeri naj bi šla izraba lesa, da bomo nekaj naredili v korist okolja in zmanjšali učinke podnebnih sprememb ter dosegli preusmeritev slovenskega gospodarstva.

Okoljskim prednostim lesa bo potrebno dati večjo težo. Številni strokovnjaki so prepričani, da lahko lesnopredelovalna panoga veliko prispeva k doseganju okoljskih zavez Slovenije, zato tudi projekt Gozd in les za trajnostni razvoj Slovenije. Skoraj dve tretjini Slovenije prekriva prvovrstni gozd, v njem letno zraste za štiri kubične metre lesa na prebivalca, kar je izjemno naravno bogastvo, ki pa je zelo slabo izkoriščeno. Po pokritosti z gozdom se Slovenija lahko primerja s Finsko, Švedsko in Norveško. Čeprav naši gozdovi rastejo hitreje kot severni, v tem trenutku izkoristimo le polovico dovoljenega letnega poseka. Veliko lesa zato propade v gozdu, ker je še vedno tako, da Slovenija spodbuja kurjenje lesa, ne pa predelave. Tudi zato je v zadnjem času propadlo nekaj lesnopredelovalnih podjetij. Če bi spodbujali razvoj lesnopredelovalne industrije, bi se poraba energije lahko zmanjšala celo do 50 odstotkov. Prof. dr. France Pohleven z Biotehniške fakultete Univerze Ljubljana, Oddelka za lesarstvo, med drugim pravi, da sta v času gospodarske krize in podnebnih sprememb les in predelava lesa izrednega pomena, saj predstavljata neizmerne možnosti za preusmeritev slovenskega gospodarstva, da postane energetsko varčno in do okolja vzdržno. Povečati bi morali sečnjo do dovoljenega maksimuma in pospešiti predelavo lesa. Predelava lesa bi morala potekati tam, kjer ta dobrina nastaja. Preusmeritev na predelavo lesa bi omogočila trajnostni razvoj podeželja in enakomernjšo poseljenost Slovenije. »Slovenija leži na potresnem območju, zato bi pri gradnji morali imeti prednost objekti iz lesa, saj so protipotresno najbolj varni,«



poudarja prof. dr. Franc Pohleven. Podobno kot za nakup novega avtomobila bi morala država stimulirati nakup novega pohištva in gradnjo hiš iz lesa. Lesne konstrukcije so sicer zahtevne, so pa »ta prave«. Gradnja z lesom je čista in hitra. Slovenski proizvajalci montažnih hiš so med najboljšimi v Evropi. Ker je les naraven material, ga je potrebno tako tudi obravnavati in uporabljati. O energetski izrabi lesa se je razpisal dr. Štefan Čelan. Kot edini energetski vir je človek les uporabljal skoraj deset tisoč let. Slovenija je četrta najbolj gozdnata država Evrope. Drevesa pa so pogosto posejana med polji, travniki in ob naseljih. Gozd bi lahko bil naš nacionalni simbol je v svojem prispevku pod naslovom Naši gozdovi in gozdarstvo zapisal Andrej Kovačič vodja Krajevne enote Zavoda za gozdove Slovenije na Ptujju. Velik zaljubljenec v les je tudi novinar Franc Milošič, ki piše o lesu kot našem večnem sopotniku. Človek v vsej svoji zgodovini največje spoštovanje lesu izkazuje prav z izdelovanjem okrasnih, obrednih in umetniških predmetov. Ponovno smo obiskali tudi Lesarsko šolo Maribor, kjer so bili naši sogovorniki dijaki, ki so se izkazali pri raziskovalnem delu. Mitja Marko je izdelal harmoniko, Marko Tajnikar violino. Njuni raziskovalni nalogi sta prepričljivi tako kot njuna izdelka, ki izvajata kvalitetne zvoke. Pišemo tudi o prenovi programa Mizar, v okviru katerega je delo bolj usmerjeno v dijaka kot v učno snov. Pa o lesenih igračah, ki so najstarejše igrače na Slovenskem. Ker so iz zdravega naravnega materiala, so vedno bolj zaželeni, zlasti še v ekološko ozaveščenih družinah.

MG



Foto: Črtomir Goznik

Les je že od nekdaj privabljal tudi tiste z umetniško žilico, zlasti še z rezbarjenjem in intarzijo. Na fotografiji izdelki dijakov Lesarske šole Maribor.



Foto: Črtomir Goznik

Skoraj dve tretjini slovenskega ozemlja prekriva gozd.

Gozd - slovenski nacionalni simbol?

Naši gozdovi in gozdarstvo

Slovenci smo tesno povezani z drevesom in gozdom, tema pravadnima simboloma življenja. Gozd pokriva 58 odstotkov površine Slovenije, tako da smo četrta najbolj gozdnata država Evrope. Drevesa pa so gosto posejana tudi med polji, travniki ter ob naseljih. Gozd bi lahko bil naš nacionalni simbol. Ob tem da smo pomorski narod, bi se lahko brez slabega prizvoka imeli za gozdni narod. V tem delu Evrope nam je uspelo ohraniti prvobitne gozdne združbe z avtohtonimi drevesnimi vrstami ter z njimi povezane številne druge rastlinske in drevesne vrste. Področje svoje naravne razširjenosti ima v Sloveniji 71 drevesnih vrst.



Tudi na širšem ptujskem področju najdemo 30 avtohtonih drevesnih vrst. V drevesni sestavi teh gozdov je 79 odstotkov listavcev in 21 odstotkov iglavcev. Pri listavcih prevladuje bukev, sledijo pa hrasta graden in dob, domači kostanj, beli gaber, češnja, gorski javor, akacija, črna jelša in ostali listavci. Pri iglavcih so najpogostejši rdeči bor, smreka, jelka in macesen. Večina ljudi pozna le tiste drevesne vrste, ki imajo največje deleže in so gospodarsko najbolj pomembne. Manj ali pa sploh ne pa manjšinske drevesne vrste v naših gozdovih, ki so zelo pomembne za ohranjanje biotske raznolikosti gozdne krajine in prehranjevanje prosto živčih živali. Ob pričakovanih klimatskih spremembah, ki bodo zelo vplivale na naše gozdove, pa so lahko vreden

nabor drevesnih vrst, ki bodo nam in bodočim generacijam olajšale prebroditi prihajajoče spremembe v okolju.

Gozdnatost na širšem ptujskem področju (UE Ptuj) je 31 odstotkov. Najnižja je na Ptujem polju, kjer je 14 odstotkov, in najvišja v Zahodnih Halozah, kjer dosega 60 odstotkov. Gozdnatost se zaradi zaraščanja opuščanih kmetijskih površin v Slovenskih goricah in Halozah, na drugi strani pa zaradi krčitev gozdov v kmetijske namene v nižinah in za potrebe infrastrukture v zadnjem stoletju v skupnem ni veliko spreminjala. Vendar v gričevju in hribovju se gozdnatost rahlo povečuje, v nižinskem delu pa je prisotna stalna težnja po krčitvah gozdov. Kot zanimivost - na prodnem delu Dravskega polja se je gozdnatost v preteklih 170 letih po-

večala s 14 odstotkov na 24 odstotkov.

V Sloveniji je 71 odstotkov površine gozdov v zasebni lasti, 29 odstotkov pa v lasti države. Večje in strnjene površine državnih gozdov omogočajo kakovostno gospodarjenje z gozdovi. Na Ptujem je 80 odstotkov zasebnih in 20 odstotkov državnih gozdov. Večje površine državnih gozdov so na področju Žetal, Donačke gore, Jelovic, Krčevine pri Vurberku, pri Kidričevem, okoli Borla in pri Zavrču. Zasebna gozdna posest pa je zelo razdrobljena in še ta je nadalje razdeljena na več med seboj ločenih parcel. Zasebna gozdna posest se še vedno nadalje deli, ker se povečuje število lastnikov oziroma solastnikov. Na Ptujem je v lasti lastnikov z manj kot 3 hektarji gozdne posesti 58 odstotkov

površine gozdov, kar otežuje strokovno optimalno izrabo lesa v zasebnih gozdovih. Površine državnih gozdov so v zadnjih treh desetletjih skoraj popolnoma odprte z gozdnimi prometnicami, kolikor to dopuščajo terenski razmere. Tudi v zasebnih gozdovih, kjer je potrebno, pa bo šele moralo priti do povezovanja lastnikov gozdov v razne interesne skupine, kar bo omogočilo racionalno in tudi v okolju sprejemljivo gradnjo gozdnih prometnic. Velika je pa odgovornost politike, ki bi morala s primernimi ukrepi davčne politike pospešiti združevanje in povečevanje gozdne posesti in s tem tudi racionalnejšo rabo gozda kot obnovljivega naravnega vira.

Lesna zaloga slovenskih gozdov je 270 kubičnih metrov (m³) lesne zaloge (prostorine stoječega drevja)

na hektar površine, na kateri letno priraste 7 m³ novega lesa. Največji možni posek je 65 odstotkov prirastka. Podobno je stanje na ptujskem področju.

Letni obseg sečnje v državnih gozdovih na ptujskem področju je 16.500 m³ lesa posekanih dreves in je enak največjemu možnemu načrtovanemu poseku po veljavnih gozdnogospodarskih načrtih na področju Krajevne enote Zavoda za gozdove na Ptuj. V zasebnih gozdovih pa je največji možni letni posek 69.150 m³ lesa in je bil v letu 2008 dosežen v višini 60 odstotkov. V zadnjih nekaj letih se je obseg sečenj v zasebnih gozdovih povečal za 150 odstotkov ter se v letu 2009 še stalno povečuje. Vedno dražja fosilna goriva in njihovo pomanjkanje pa bodo še povečali rabo lesa in energetske namene ob učinkovitejši izrabi njegove energetske vrednosti.

Slovenske gozdove poleg naravnih ujm (veter, žled, sneg) v zadnjih letih ogrožajo predvsem insekti (podlubniki) ter so najpogostejši vzrok sanitarnega poseka, ki znaša povprečno kar tretjino celotnega poseka. Na Ptujem znaša sanitarni posek 20 odstotkov celotnega poseka predvsem zaradi naravnih

ujm. V letu 2006 je bil večji vetrolom v poletni nevihti na Dravskem polju, konec junija 2008 vetrolom v vzhodnem delu Haloz in v letošnji zimi snegolom, ki je v večji meri prizadel območje Slovenskih goric. Lanska avgustovska nevihta je s točo oklestila gozdove za Ptujem na površini 2000 ha v obsegu od 20 do 90 odstotkov krošenj, kar je najbolj prizadelo drevesa rdečega bora. S podlubniki imamo manj težav, ker je smreke v lesni zalogi gozdov le 4 odstotke.

Slovenski lastniki gozdov in gozdarji smo uveljavili in tudi drugim ponujamo primer sonaravnega in večnamenskega gospodarjenja z gozdovi, ki je usklajeno z načeli varstva okolja in naravnih vrednot. V letošnji pomladi lahko opazujemo lepoto naših gozdov. Z rastjo vidimo spremembe iz dneva v dan, v vsakem trenutku vidimo spreminjanje čudovite obleke narave. Samo narava zmora toliko ustvarjalne moči, da preoblači vso deželjo, da ne pozabi na nobeno drevo, grm ali zel v najbolj odmaknjeni grabi.

Andrej Kovačič, vodja Krajevne enote Zavoda za gozdove Slovenije na Ptuj

OKNA, VRATA, SENČILA

Ugodne cene stavbnega pohištva v mesecu aprilu - dodatni popust 5%

Predstavništvo za Štajersko

Cesta v Rošpoh 24, 2351 Kamnica pri Mariboru
Inženiring stavbnega pohištva Radovan Ramšak s.p.

Telefon: 02/ 420 27 31,
GSM: 041/ 685 031

e-mail:
trgovina.maribor@jelovica.si

JELOVICA

WWW.JELOVICA.SI



TRGOVSKO PODJETJE
NA VELIKO IN MALO d.o.o.

KEMIKALIJA, Zagrebška 30, 2251 Ptuj,
tel.: 02/78-37-621, 02/78 85 000

KEMIKALIJA, Zabolci 4b, tel.: 02/76-63-951

Se priporočamo s svojimi storitvami:

- mešalnica fasadnih barv in ometov
- mešalnica mobilhel 2K in metalik
- mešalnica tesarol in helios barve v vseh niansah
- čistila in spreji za odstranjevanje madežev

Varčujmo z lesom

Energetska izraba lesa

Po podatkih zgodovinske stroke je človek skoraj deset tisoč let uporabljal les kot edini energetski vir.

Novodobna goriva, ki jih človeštvo uporablja zadnjih dvesto let, povzročajo številne klimatske spremembe, zato se les kot gorivo ponovno ponuja kot učinkovit nadomestek, ki predstavlja obnovljiv vir ener-

gije. Za našo deželo, ki je skoraj 57-odstotno pokrita z gozdovi, bi bilo naravnost nespametno zapostavljati ta pomemben vir energije.

V procesu izgorevanja lesa ogljikovodiki razpadejo na CO₂

in vodo, sprosti pa se toplotna energija. Tudi les ni okolju popolnoma neškodljivo kurivo, vendar lahko emisije z ustrezno tehnologijo zmanjšamo. Komponente, ki se sproščajo pri izgorevanju lesne biomase,

pa so del ekosistema, ki jih les pri svoji rasti lahko ponovno uporablja.

Za samooskrbo gospodinjstva z zadovoljivo količino biomase je potrebna določena površina gozdov. Ob upoštevanju povprečne kakovosti gozda s 4,4 m³ možnega poseka na hektar in povprečni porabi srednje velikega gospodinjstva (20.000–25.000 kWh/leto) je za samooskrbo potrebno vsaj 10 ha gozda.

Energetska učinkovitost je v precejšnji meri odvisna od številnih lastnosti lesa kot kuriva. Ena izmed pomembnih, če ne najpomembnejša lastnost kuriva je kurilna vrednost. To je količina toplote, ki jo vsebuje masna ali prostorninska enota pri določeni vsebnosti vode (kWh/m³). Glede na vsebnost vode v lesu ločimo:

- **svež les** (tako po poseku), ki ima vlažnost nad 40 odstotkov,



Dr. Štefan Čelan

- **gozdno suh les** (približno pol leta po poseku), ki ima vlažnost 20 do 40 odstotkov,

- **zračno suh les** (daljše sušenje na zračnih skladiščih), ki ima vlažnost do 15 odstotkov,

- **tehnično suh les** (umetno sušenje), ki ima vlažnost od 6 do 12 odstotkov.

Voda v lesu zmanjšuje kurilno vrednost, 10 odstotkov vode zmanjša kurilno vrednost za 12 odstotkov. Če kurimo gozdno suh les, porabimo četrtino energije, uskladiščene v lesu, za izparevanje vode.

Energetska vrednost 1 m³ zračno suhega bukovega lesa je približno ekvivalentna energetski vrednosti 300 l lahkega

kurilnega olja. Če porabi gospodinjstvo letno 3.000 l kurilnega olja, bi ob prehodu na les letno porabili od 12 do 15 m³ zračno suhega lesa listavcev ali 30 do 45 nasutih m³ lesnih sekancev. Vrednosti so okvirne in odvisne predvsem od kuriva in od kurilne naprave.

Pred uporabo lesa kot vira energije je potrebno oceniti stroške investicije in stroške obratovanja izbrane tehnologije. Potrebno se je zavedati, da je izbrana tehnologija učinkovita le, če omogoča maksimalen izkoristek v lesu uskladiščene energije ob minimalnih investicijskih in obratovalnih stroških.

dr. Štefan Čelan



Les kot gorivo postaja ponovno pomemben.

Foto: Črtomir Goznik

Za večjo promocijo rabe lesa

Prilagajanje slovenskega gospodarstva podnebnim spremembam s predelavo lesa

Les je od vseh gradiv za objekte in izdelke energetsko najbolj varčen. Nastaja s procesom fotosinteze s pomočjo sonca in CO₂ (dar narave) in je naravno obnovljiv ter ustreza načelom sonaravnosti. Tako bi lahko povečana gradnja objektov in uporaba izdelkov iz lesa, namesto iz drugih materialov, največ pripomogla k varovanju okolja in blaženju podnebnih sprememb. Predelava lesa in uporaba lesnih izdelkov lahko največ prispeva k ohranitvi narave in pomeni prihodnost za človeštvo.

V naših gozdovih priraste na leto na prebivalca 4 m³ lesa. V času gospodarske krize in podnebnih sprememb sta les in predelava lesa izrednega pomena, saj predstavljata neizmerne možnosti za preusmeritev slovenskega gospodarstva, da postane energetsko varčno in do okolja vzdržno. Zmanjšali bi porabo fosilnih in drugih neobnovljivih virov energije in materialov, hkrati pa tudi znižali celokupno porabo energije. Tako bi morali v Sloveniji globalno ekonomsko krizo reševati v povezavi z okoljem oz. s podnebnimi spremembami in tako omogočiti prehod Slovenije v nizkoogljično družbo. Povečati bi morali sečnjo do dovoljenega maksimuma in pospešiti predelavo lesa. Doseči bi morali uporabo izdelkov iz lesa na prebivalca na vsaj en kubični meter (trenutno je pod 0,2 m³).

V Avstriji so si do leta 2020 zadali cilj, da dosežejo porabo lesa za izdelke na prebivalca najmanj 1,2 m³, čeprav imajo razpoložljive lesne surovine na prebivalca manj kot v Sloveniji.

Lesna industrija je delovno intenzivna, zato predstavlja velike zaposlitvene možnosti, obenem pa ne vpliva negativno na okolje ter sovpada s turistično usmerjenostjo Slovenije. Les bi morali predelati doma v izdelke z najvišjo dodano vrednostjo. Za dosego tega cilja bi morali podpreti raziskave in razvoj tehnologij predelave lesa ter omogočiti hitrejši prenos izsledkov raziskav in novih znanj v prakso.

Predelava lesa bi morala potekati tam, kjer ta dobrina nastaja. Na gozdnatih področjih bi morali s podporo države in sredstvi EU čim prej načrtno ustanovljati Centre predelave lesa (CPL).

Ostanke sečnje in obdelave lesa bi uporabili za proizvodnjo energije, s katero bi se samostojno oskrbovali CPL in regije. Preusmeritev na predelavo lesa bi omogočila trajnostni razvoj podeželja in enakomernejšo poseljenost Slovenije (demografski vidik). Z ustanavljanjem CPL bi dosegli decentralizacijo slovenske industrije in ustvarili bi delovna mesta v bližini bivanja. Na tak način bi zmanjšali dnevne migracije v industrijske centre in uporabo prevoznih sredstev ter s tem porabo goriv, kar bi še dodatno prispevalo k zmanjšanju emisij CO₂. Z zaposlitvijo v kraju bivanja bi se ljudje postopetili s krajem (pripadnost), ne bi zgubljali časa s prevozom, zmanjšala bi se obremenitev cest in število nesreč.

Slovenija leži na potresnem področju, zato bi pri gradnji

morali imeti prednost objekti iz lesa, saj so protipotresno najbolj varni. Tudi za obnovu objektov, porušeni ob potresih, bi morali kot gradivo uporabiti les, saj bi tako zagotovili trajno rešitev na aktivnih potresnih območjih Slovenije.

Država bi morala podobno kot nakup novega avtomobila spodbujati nakup novega pohištva ter izgradnjo hiš iz lesa. Tako bi posredno vzpodbudila lesnopredelovalno industrijo. Stare izrabljene lesne izdelke bi skupaj z odpadki, ki nastanejo s proizvodnjo novih izdelkov, uporabili za proizvodnjo energije. S tem bi zmanjšali pritisk na svežo hlodovino, ki bi bila na razpolago lesni industriji, ne pa za kurjavo.

Vse državne in javne institucije ter predstavništva Slovenije v svetu bi morali opremljati s slovenskimi izdelki iz sonaravnih materialov. Z javnimi razpisi in naročili bi Vlada RS morala vzpodbuditi domačo »zeleno« industrijo. Ti Vladni ukrepi bi v sedanjih kriznih ekonomskih razmerah znatno prispevali k prebuditvi (revitalizacija) našega gospodarstva, ki bi bilo do človeka ter okolja vzdržno in bi ga zato morali podpreti s sredstvi iz evropskih strukturnih in kohezijskih skladov.

Prof. dr. Franc Pohleven, Biotehniška fakulteta Univerze Ljubljana, Oddelek za lesarstvo

Prof. dr. Franc Pohleven je eden tistih Slovencev, ki v zadnjem času večino časa posveča promociji rabe lesa. Poudarja, da je obdelava lesa energetsko nepotratna in da se pri tem ogljikov dioksid skladišči in ne sprošča v okolje. Tudi na ta način poskuša les aktivno promovirati kot obnovljivo naravno surovino, katere povečana uporaba lahko pomembno omili problem globalnega segrevanja in pomaga pri izpolnjevanju zahtev, ki jih pred našo državo postavlja Kjotski protokol. Lani je prof. dr. Franc Pohleven prejel tudi priznanje Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju znanosti, ki ga Slovenska znanstvena fundacija podeljuje od leta 2005 dalje. Že od nekdaj skrbi za to, da najnovejša dognanja predstavlja ne le tuji, temveč tudi slovenski javnosti. S svojimi deli, ki prinašajo nove ideje in metode na področje lesarstva, je profesor Pohleven pomembno uveljavil slovensko znanost v mednarodnem merilu. Je tudi eden pobudnikov ustanovitve Slovenske gozdno-lesne tehnološke platforme.



Foto: arhiv

Prof. dr. Franc Pohleven: »Lesna industrija je delovno intenzivna panoga, zato predstavlja velike zaposlitvene možnosti.«

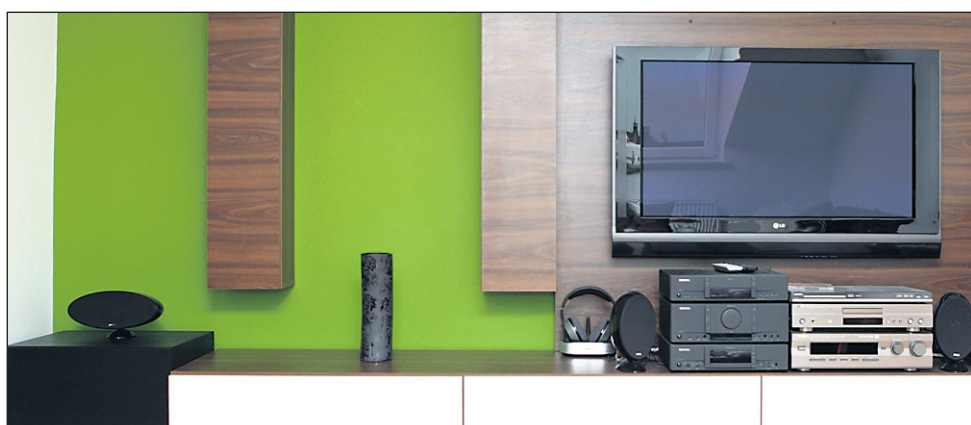


Foto: Črtomir Goznik

Država bi morala tako kot nakup novega avtomobila spodbujati nakup pohištva in gradnjo hiš iz lesa.

Maribor • O prenovi programov poklicnega izobraževanja

Vsi predmeti se navezujejo na stroko

Prenova programov poklicnega izobraževanja v Lesni šoli Maribor poteka že tretje leto. Junija letos bo prva generacija mizarjev končala šolanje v okviru prenovljenega programa, je povedala pedagoginja Lesarske šole Maribor mag. Cvetka Semlak.

V Sloveniji se je prenova poklicnega izobraževanja pričela pred šestimi leti. Med prvimi so šli v prenavo poklicnega izobraževanja, v program Avtoservisier, šolski center Velenje, Ptuj in Ljubljana. Prva generacija je že opravila zaključni izpit. Lesarska šola Maribor se je v prenavo vključila kot tretja generacija v okviru lesarskih šol. Prenova je prinesla precej nekega dodatnega dela, kljub velikim izkušnjam, ki so že bile dosežene s prenavo v programu Avtoservisier, precej novosti in odkrivanja novih poti ter načinov dela v šoli, je povedala Semlakova. »Največ težav smo

učitelji imeli pri oblikovanju kurikula, naenkrat je bilo veliko prepuščenega šolam samim, osnove so bile podane samo okvirno, na primer okvirno število ur za celo obdobje izobraževanja, ki jih je bilo potrebno razdeliti po letnikih, preimenovali in preoblikovali so se tudi predmeti. Novost pa je modularna zasnovanost prenovne, ki pomeni, da so se strokovno-teoretični predmeti in praktični pouk povezali v enovite module, ki potekajo skozi vse leto. Prej smo imeli denimo pet strokovnih predmetov, ki so se sedaj povezali v en modul, čeprav se ti predmeti ozi-

roma moduli še vedno delijo na podpredmete, ki jih izvajajo različni učitelji. Na koncu, ko se modul zaključi, pa se je potrebno uskladiti pri oceni. Nov je tudi pravilnik o ocenjevanju znanja, saj je prenova prinesla tudi drugačno filozofijo ocenjevanja. Enk več ni, imamo t. i. NMS-je, ki jih dijaki različno poimenujejo, kot na primer ne maram slovenščine, mama ne se sekirat. NMS pri dijaku pomeni, da ni dosegel minimalnega standarda znanja. NMS je in ni uganka, učitelji, ki poučujejo posamezni predmet, morajo natančno določiti in vedeti, kaj je tisto, kar naj bi bilo temeljno

znanje, kar je minimalni standard znanja, ki prinaša pozitivno oceno, ostalo je NMS. Spremenila se je tudi pedagoška dokumentacija. Samim šolam je bilo prepuščeno oblikovanje redovalnice, kjer pa nismo odkrivali tople vode, temveč smo se povezovali s programskimi učiteljskimi zbori v šolah, kjer so že imeli določene izkušnje pri prenovi. Ene smernice so bile že podane, praksa pa je pokazala drugo. Modularna zasnovanost je tudi med šole vnašala nekatere razlike. Prenova sedaj poteka že tretje leto, že tretjič pa imamo malo drugačno redovalnico. Redovalnice so zelo obsežne, ker ima vsak dijak svojo stran, kjer so vpisane ocene in tudi t. i. nedoseženi oziroma neosvojeni cilji. To beleženje in sprotne vpisovanje je včasih prineslo tudi nekaj zmede, povedati pa velja tudi, da pa redovalnice sploh niso bile predpisane. V začetku je bilo precej negodovanja, ker so se morali učitelji dogovarjati in usklajevati, zdaj smo se vsemu že privadili, ugotovili smo namreč tudi, da smo bili včasih preveč natančni,« je prenavo programa mizar predstavila mag. Cvetka Semlak.

Prenova je prinesla novo dinamiko v delo in organizacijo življenja na šoli, nov način razmišljanja in veliko več povezovanja med samimi učitelji, kar je prineslo tudi celovitejšo obravnavo dijaka. Sama filozofija ocenjevanja pa se še ni



Mag. Cvetka Semlak, pedagoginja na Lesarski šoli Maribor

najbolj prišla, ker je pri nas enaka še vedno enaka, NMS nima enakih težav. Nekaj slabosti se pojavlja še tudi pri medpredmetnem povezovanju, ki je po mojem tudi malo merjenje moči, kar se pri timskem delu pogosto dogaja. Učitelji so pri prenovi najbolj pogrešali podporo v obliki konkretnih smernic.

Odzivi dijakov in staršev na prenavo programa so pozitivni. Marsikateri starš je bil presenečen, ko je videl, da je njegov otrok sposoben nastopiti in tudi sicer stopati v ospredje, za kar v osnovni šoli ni imel možnosti, tudi zato, ker je v šolskem uspehu zaostajal, ni bil odličen ali prav dober učenec. Skozi projekte pa mu je sedaj omogočeno, da lahko stopa tudi v ospredje. To je tisto zlahkno, še posebej poudarja mag. Cvetka Semlak. Dijaki, ki obi-

skujejo prenovljeni program za mizarja, morajo več delati, dobijo bolj integrirano, med seboj povezano znanje, bolj so izpostavljeni, ker je tudi delo bolj usmerjeno v dijaka, ne samo v učno snov. S prenavo so se očistili tudi učni načrti, pri splošnoizobraževalnih predmetih je šlo ven nekaj balasta. Povedati pa je velja, da se vsi ti predmeti navezujejo na stroko. Čas pa bo pokazal, kako se bo prenova odrazila v nadaljevanju izobraževanja, saj podatki kažejo, da se bo 80 odstotkov dijakov odločilo za nadaljnje izobraževanje v poklicno-tehniškem izobraževanju. Po starem načinu izobraževanja so ti dijaki imeli kar nekaj težav pri slovenščini, matematiki, tujem jeziku. Ker pa je tudi PTI prenovljen, pedagoginja ocenjuje, da večjih težav naj ne bi bilo.

MG



V prenovljenem programu Mizar je delo bolj usmerjeno v dijaka, ne toliko v samo učno snov.

Foto: Črtomir Goznik

Maribor • O dogajanju na šoli

Raziskovalno delo na Lesarski šoli Maribor

V zadnjih šestih letih smo na regijsko tekmovanje mladih raziskovalcev »Mladi za napredek Maribora« poslali 27 raziskovalnih nalog. Vsako leto naši mladi raziskovalci na regijskem tekmovanju »Mladi za napredek Maribora« osvajajo tudi prva mesta, iz državnega tekmovanja »Gibanje znanost mladini« pa vedno prinesejo tudi kakšno »zlato sovo«. Dijaki Lesarske šole Maribor sodelujejo z raziskovalnimi nalogami na različnih raziskovalnih področjih.

Še najbolj so nam »domača« naslednja raziskovalna področja: lesarstvo, naravna in kulturna dediščina, gradbeništvo in arhitektura ter interdisciplinarno področje. Dijaki v svojih nalogah obravnavajo v glavnem teme, ki niso del rednega izobraževanja ali so to le deloma. Tako je npr. že sama

izdelava izdelkov za naše dijake - mlade raziskovalce - eno samo veliko raziskovanje, ki pa ga, če je le mogoče, nadgradijo še z dodatnim raziskovanjem znotraj izdelanega. Tako izdelano največkrat niso samo izdelki kot takšni, pač pa se z izdelavo številnih variant izdelkov ali njihovih sestavnih delov izde-

lava izdelka nadgradi v še večje in boljše raziskovanje. Dijaki so v sklopu raziskovalnega dela v zadnjih letih izdelali zelo raznolike naloge, ki imajo vedno za sabo tudi izdelke, modele ali vsaj makete. Večino navedenega je seveda izdelano iz lesa in lesnih tvoriv. V sklopu raziskovalnega dela so tako do sedaj

nastali izdelki, kot so: bobni, kitara, harmonika, violina, lesena obutev, puškina kopita, maketa žage, katapult, cokle, lok, stopnice, lesene igrače, klopotec, leseni spominki itd. Iz navedenega je razvidno, da naši dijaki še najraje posegajo na področje, povezano z glasbo, četudi gre za zelo zahtevno področje, kjer moraš pridobiti zelo široka in raznolika znanja. V bistvu so skoraj vse naše naloge interdisciplinarne. V raziskovalne naloge dijaki - mladi raziskovalci - vložijo zelo veliko ur dela in pogosto naloge predstavljajo za njih tudi zelo velik strošek. V vsako kvalitetno raziskovalno nalogo je vloženo veliko truda avtorjev in mentorjev, hkrati pa velja še posebej poudariti, da pri izdelavi kvalitetne raziskovalne naloge sodeluje veliko več ljudi, kot le tisti, ki so pod nalogo podpisani. Poleg učiteljev strokovno-teoretičnih in učiteljev splošnoizobraževalnih predmetov ter učiteljev praktičnega izobraževanja ne smemo pozabiti tudi na števil-

ne zunanje osebe, ki nam pri izdelavi nalog nudijo raznovrstno pomoč. Vsakršne pomoči smo zelo veseli. Ob veselju nad doseženimi rezultati gre izreči zahvalo prav vsem. Vsi ti odlični rezultati, ki jih naše dijakinje in dijaki dosežejo na regijskem in državnem tekmovanju, so najboljša spodbuda za delo naprej. V šolskem letu 2008/09 smo tako izdelali štiri

ri nove raziskovalne naloge, nekaj pa jih je v izdelavi že za naslednje leto. Po zagovoru letih na javni šolski predstavitvi je potekalo med 9. in 21. marcem 2009 tekmovanje »Mladi za napredek Maribora 2009«, ki ga je že četrto leto zapored na povabilo direktorja zavoda Lesarske šole Maribor, g. Aleša Husa, gostila naša šola.

Dušan Hren



Foto: Črtomir Goznik



Dušan Hren, koordinator raziskovalnega dela mladih na Lesarski šoli Maribor

Foto: Črtomir Goznik

Kaj vse lahko naredimo iz lesa

Lesar, ki ga navdihuje glasba

Mitja Marko je doma v Nasovi, v bližini Apač, obiskuje 2. č poklicno-tehniškega izobraževanja, program Lesarski tehnik. Že tri leta ima svoj ansambel Vzpon, igra klavirsko harmoniko, diatonično harmoniko in klaviature. Šolanje želi nadaljevati na Akademiji za glasbo, klavirska harmonika.



Mitja Marko bo po končanem šolanju na Lesarski šoli Maribor šolanje nadaljeval na Akademiji za glasbo v Ljubljani. Foto: Črtomir Goznik

Na odločitev za šolanje v lesarski šoli je pri Mitju vplivala bližina obratov, ki se ukvarjajo z mizarstvo dejavnostjo, in ker ga veseli delo z lesom. Šolanje izpolnjuje njegova pričakovanja. V svoji raziskovalni nalogi je Mitja Marko raziskal vpliv lesa na zvok diatonične harmonike, diatonično harmoniko pa je tudi izdelal. Izdeloval jo je štiri mesece. Resno ukvarjanje z glasbo je bilo odločilno pri odločitvi za raziskovalno nalogo. V času izobraževanja se je seznanjal predvsem s tehničnimi značilnostmi tega glasbila, glasbeno teorijo in prakso nasploh, manj pa je o tem glasbilu izvedel iz drugih vidikov, na primer o tem, kako les vpliva na zvok diatonične harmonike. Slednje ga je v raziskovalni nalogi še posebej zanimalo. Harmoniko, ki je glasbeni instrument, pri katerem je osnovna surovina les, je izdelal s pomočjo izdelovalcev harmonike. V nalogi je predstavil diatonično harmoniko, vrste harmonik in dele diatonične harmonike, pojasnil princip delovanja in skušal ugotoviti, kako les vpliva na zvok diatonične harmonike, kako ta potuje iz harmonike. Diatonična harmonika spada v skupino aerofonov ali zrakovnih glasbil. Čeprav je



Foto: Črtomir Goznik

Mitja se od svoje harmonike ne bo ločil, vedno bo imela častno mesto med njegovimi instrumenti.

glede na nastanek eno najmlajših ljudskih glasbil, je po razširjenosti med prvimi. V slabih sto letih je prodrla v vse evropske dežele in ponekod izpodrinila mnoga dosedanja godčevska glasbila. Mitja Marko je s svojo nalogo ugotovil, da v Sloveniji obstaja okrog 65 izdelovalcev harmonik. Prvo delavnico harmonik je na Slovenskem leta 1888 ustanovil Franc Lubas. Pri klavirskih in kromatičnih harmonikah je vseeno, ali meh stiskamo ali vlečemo, vedno dobimo enak ton. Pri diatoničnih harmonikah pa je obratno, pojasnjuje Mitja Marko, ko meh vlečemo, dobimo drugačen ton kot takrat, ko ga stiskamo. Vedeti pa je potrebno, da je diatonična harmonika durovsko omejena, odvisno od tonalitete uglasitve glasilk. O vplivu lesa na zvok diatonične harmonike je ugotovil, da se zvok v lesu širi najhitreje v smeri lesnih vlaken. Ob gostoti lesa in smeri širjenja zvoka so pomembni dejavniki, ki vplivajo na hitrost širjenja zvoka v lesu, še elastičnost, vla-

žnost in temperatura lesa ter frekvenca zvoka. Les je posebej pomemben za ves glasovni del harmonike. Z nalogo je ugotovil, da izdelava diatonične harmonike ni enostavna, da jo lahko izdelajo le visoko izobraženi strokovnjaki, saj to nista le dve leseni škatli, med seboj povezani z mehkom. S pomočjo intervjujev je dokazal, da les vsekakor vpliva na zvok harmonike. Potem ko je vse delo opravil, napisal raziskovalno nalogo in izdelal diatonično harmoniko, je ugotovil, da so za vrhunski glasbeni instrument potrebne dolgoletne izkušnje, raziskovanja, poskusi in testiranja. Za harmoniko pa ni pomembno le, da lepo zveni, pomembne je tudi njen videz, ugotavlja Mitja Marko. Tako ima diatonična harmonika po navadi kromiran pokrov na diskantu, bas ploščico, kromirane vogale, nogice in trompete.

Harmonika bo ostala kar pri njem, tudi zato, ker se veliko ukvarja z glasbo.

MG

Zaščitimo zemljo - Svet za les

Z izdelki za večjo promocijo lesa

Da bi predstavili les in lesne izdelke Svet za les in Oddelek za lesarstvo Biotehniške fakultete organizirata od 13. do 17. maja v Cankarjevem domu v Ljubljani prireditev z naslovom Čar lesa.

V ta namen pripravljajo razstavo industrijskih izdelkov, unikatnih in umetniških predmetov iz lesa. Prikazati želijo različne možnosti uporabe lesa in v ljudeh prebuditi odnos do tega naravnega materiala. Širšo javnost skušajo na tak način ozaveštevati, da z odločitvijo za leseni izdelek pripomorejo k blažitvi podnebni sprememb.

K sodelovanju so povabili

vse, ki se na kakršen koli način ukvarjajo z obdelovanjem lesa, da svoje izdelke predstavijo na razstavi v Cankarjevem domu. Razstavljalcem so ponudili razstavni prostor brezplačno, brezplačen pa bo tudi vstop za obiskovalce. Razstavo bodo spremljala predavanja in delavnice, ki so namenjene strokovni ter širši javnosti.

"Ekspoziti morajo biti izdelani iz masivnega ali vezanega

lesa (naravnega ali modificiranega). Izjemoma je možna tudi kombinacija s kamnom in steklom, vendar ti materiali ne smejo prevladovati, na frontnih površinah jih je lahko do največ 30 odstotkov," je v imenu organizacijskega odbora prireditve Čar lesa povedal prof. dr. France Pohleven. Površinsko so lahko izdelki obdelani z neprekrivnimi in okolju prijaznejšimi premazi. Dovo-

ljeni so tudi kovinski ročajji in okovje ter slikovno gradivo ali makete lesenih objektov.

Ekspoziti bodo razstavljeni po tematici in ne po proizvajalcu. Vsi izdelki bodo enotno označeni z imenom izdelovalca in drugimi tehničnimi podatki. Končni izbor izdelkov za razstavo bo opravila strokovna komisija. Podrobnejša navodila so razstavljalci prejeli po prijavi na razstavo.

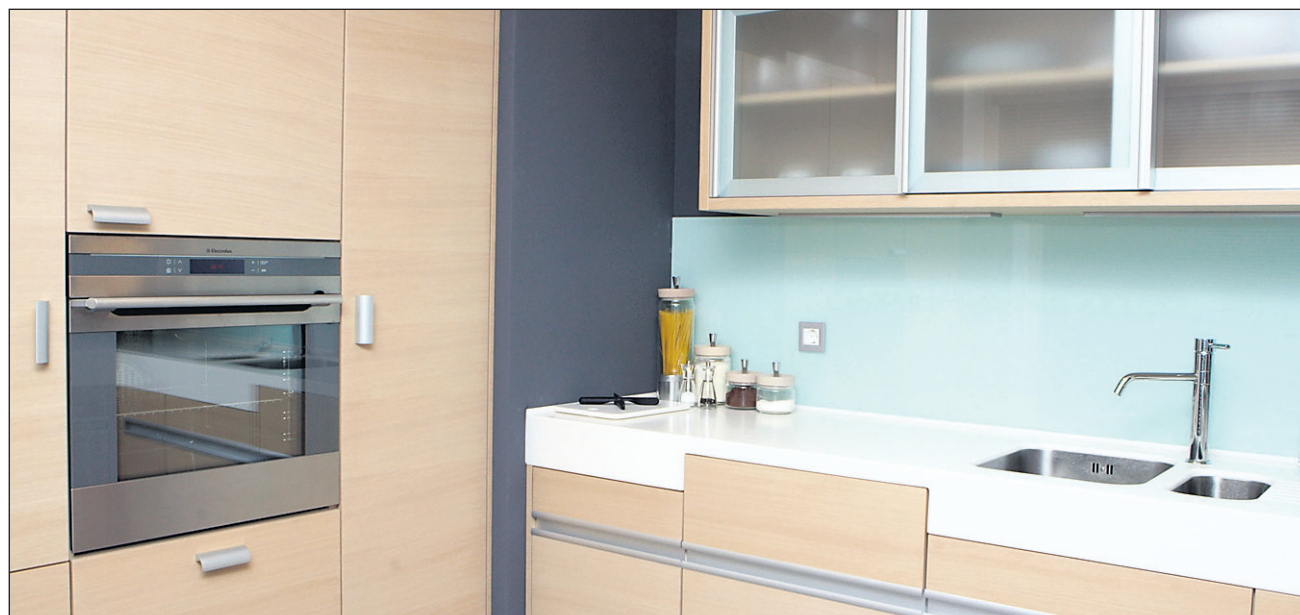


Foto: Črtomir Goznik

Z razstavo Čar lesa želijo organizatorji prikazati različne možnosti uporabe lesa in v ljudeh prebuditi odnos do tega naravnega materiala.

www.kwb.si
Mi dajemo energijo za življenje!

KWB
Ogrevanje na biomaso

VODOVODNE, PLINSKE IN
SANITARNE INSTALACIJE

VUK Dejan s.p.
Majšperk
031/388-198

TESARSTVO, KROVSTVO

Silvester Sešerko s.p.
Seneži 2a, Velika Nedelja
GSM 040 476 143

Priporočamo se s storitvami postavljanja
ostrešij, brunaric, garaž, nadstreškov,
krovskimi deli.

Z VAMI ŽE 10 LET!

Kaj vse lahko naredimo iz lesa

Marko Tajnikar in njegova violina

Marko Tajnikar je dijak 4. a-razreda v programu Lesarski tehnik, doma je iz Slovenskih Konjic. Za šolanje na lesarski šoli se je odločil predvsem zaradi tega, ker ga veseli delo z lesom in ker gre za naravni material. V šoli nima težav. Doma imajo mizarstvo, ki ga želi nekoč prevzeti. V domači delavnici pogosto prime tudi za delo. Tudi pohištvo v njegovi sobi so izdelali doma, za svojo dušo pa si je sam izdelal pisalno mizo. Po končani srednji lesarski šoli bo izobraževanje nadaljeval na višji lesarski šoli. Od vsakega posameznika je odvisno, kakšne želje in cilje ima v življenju, pravi Marko glede izbire svojega poklica. Če doma ne bi imeli mizarstva, je vprašanje, če bi se tudi sam odločil za izobraževanje v lesarski stroki.

Marko Tajnikar je tudi avtor raziskovalne naloge pod naslovom Vpliv položaja duše v violini glede na njen ton. Za ta projekt se je odločil, ker je les zanimiv material in ga je mogoče uporabiti na številnih področjih, tudi v glasbi. Glavni cilj je bil izdelati violino, ki bo imela dokaj dober ton. Z nalogo je želel odgovoriti tudi na izziv, ali je ob zaključku svojega šolanja ob običajni paleti mizarstvih izdelkov sposoben izdelati tudi izdelek, ki je povsem neobičajen oziroma redek in ki ga ni izdelal še nihče izmed njegovih vrstnikov. Raziskal je,

kaj vse vpliva na dober ton, iz kakšnega lesa mora biti violina, osredotočil se je na dušo violine, kako pomemben je položaj duše v violini glede na njen ton oziroma zvok. Violina je najvišje uglaseno godalo, sestavlja jo preko 80 delov. V glavnem pa jo delimo na glavo, vrat in trup. Pokrov violine je izdelan iz najkakovostnejšega smrekovega lesa, obod in dno iz javorovega lesa. Celoten trup z vratom, polžem in vijačnico je zaščiteno s posebnim premazom, nato pa še s šelakom, ki odlično vpliva na kakovost zvena violine. Za izdelavo violine je Marko po-

treboval veliko različnega ročnega orodja, rezbarska dleta, veliko šablono, majhne nože in majhne žagice. Preden je violino izdelal, se je o njeni izdelavi temeljito pogovoril z goslarjem Pavlom Skazom.

»Raziskave so mi pokazale, da moramo dušo namestiti z večkratnim poskušanjem, ker ima vsak les različno rast, različno gostoto, ki se pri enakem položaju duše v različni violini različno odziva. Zato imamo pet mm prostora za pomikanje duše. Duša mora biti iz smrekovega lesa in mora imeti na premeru 6 mm od 8 do 10 letnic, odvisno od gostote zgornje plošče. Moja violina je imela najkvalitetnejši ton takrat, ko je duša stala za polovico svoje debeline za desno nogo kobilice, pomaknjena proti struniku. Takrat so se vibracije prenesle v celoti na trup. Ob taki postavitvi duše je violina zvenela najlepše,« je povedal.

Na Markovo violino je mogoče igrati, bila je testirana, ima dokaj dober ton. Ostala bo doma za spomin, pravi. Od nje se ne bo ločil.



Foto: Črtomir Goznik

Marko Tajnikar, dijak 4. a, program Lesarski tehnik: »Za šolanje na Lesarski šoli sem se odločil, ker me veseli delo z lesom in ker gre za naravni material.«

MG



Foto: Črtomir Goznik

Test je pokazal, da ima Markova violina dober ton.

Sekcija lesnih strok pri Območni obrtno-podjetniški zbornici Ptuj

Za večjo prepoznavnost lesnih strok

Pri Območni obrtno-podjetniški zbornici, ki s svojim delom pokriva območje šestnajstih občin na Ptujskem, deluje 26 sekcij. Ena od teh je tudi sekcija lesnih strok, ki jo vodi samostojni podjetnik Vojko Tahmajster in ima 67 članov. Največji poudarek dajejo stroki na vseh ravneh dejavnosti.

Skladno s svojim programom dela in programom dela OOOZ Ptuj bodo tudi v letošnjem letu članom ponudili udeležbo na seminarjih in dopolnilnih oblikah izobraževanja. Konkurenca na trgu, gospodarska in finančna kriza zahtevajo veliko prilaganja in maksimalno kakovost opravljenega dela v vseh fazah dela. Ob strokovnem izobraževanju se bodo lahko člani izobraževali tudi na različnih tečajih, kot so tečajji iz računalništva in učenja tujih jezikov. Angažirali pa se bodo tudi pri dualnem poklicnem izobraževanju in mojstrskem izobraževanju.

Podobno kot v prejšnjih letih tudi letos načrtujejo izvedbo dveh strokovnih ekskurzij, marca letos so si že ogledali mednarodni sejem pohištva Interio 2009, ki je potekal 13. in 14. marca v Sarajevu. Načrtujejo pa tudi ogled razstav in proizvodnih procesov pri izdelovalcih doma in v tujini. Recesija, s katero se že resno spopadajo, zahteva redno spremljanje pogojev poslovanja in tudi zakonodaje. Uvajanje standardov kakovosti pa je v teh razmerah že več kot nujno, prav tako uvajanje oznak o ustreznosti izdelkov (CE). Tudi sodelovanje na sejmih

doma in v tujini je pomembno tako iz poslovnega kot promocijskega vidika. V delu sekcije je poudarek tudi na izobraževanju članov in pri njih zaposlenih delavcev iz varstva pri delu in požarnega varstva. V letu 2008 so prisluhnili predavanju delovnega inšpektorja Franca Koruniča o možnostih nastanka prašnih eksplozij v mizarstvih obratih. Lani so izvedli tudi veliko humanitarno akcijo skupaj z obrtniki drugih strok za družino Plajnshek. V sekciji lesnih strok so izdelali vsa vratna krila in podboje, izdelali in montirali

kuhinjo, ki so jo pomagali tudi opremiti. V okviru strokovne ekskurzije pa so obiskali mednarodni sejem Idej za dom v Bologni, v Italiji. V sekciji skrbijo tudi za družabno, športno in rekreativno dejavnost.

Vojko Tahmajster je samostojni podjetnik od leta 1993. Na svojem je začel po reorganizaciji Taluma. Praktično je začel iz nič. Ker je danes znanja vedno premalo, se nadvse trudi, da bi vajenci, ki pridejo v njegovo obratovnico, odnesli čim več, da bi se čim več naučili, obvladali posamezne procese dela.

Za kvalitetnega in poštenega mizarja so vrata vedno odprta, trdi. V njegovi obratovnici, ki je tudi verificirana obratovnica za izobraževanje bodočih mizarjev, so se specializirali za proizvodnjo in montažo vrat in oken po blokih. »Če si kvaliteten, imaš tudi ceno, čeprav se je potrebno zanjo boriti,« pravi. Z lesom moraš delati z ljubeznijo, to je osnovno pravilo. V poklicni šoli se je veliko ukvarjal tudi z intarzijo. Sedaj nima časa, ker je tudi v mizarstvi dejavnosti potrebno iti v korak s časom, osvajati nove postopke, da se lahko obdrži. Tako v nje-

govni delavnici obvladajo tudi postopke staranja pohištva, patiniranje, osvojili so tudi visoki sijaj. Imajo svojo lakirnico, brez te se danes ne bi mogli uspešno spopadati z vsemi zahtevami stroke. Izziv so mu vedno novi izdelki in novi materiali, ker želi strankam ponuditi čim več. Poseben izziv mu predstavljajo kuhinje, razporeditev elementov in aparatov, saj želi, da bi se gospodinje v njih počutile domače, da bi imele vse pri roki in da bi bilo čim manj poti. Kljub recesiji se je odločil urediti razstaveni prostor, da bodo ljudje lahko v živo videli, kaj vse prihaja iz njegove mizarstvene delavnice.

Les v ponovno življenje pa je projekt vseh slovenskih lesnih sekcij, zasnovan je kot projekt slovenske identitete lesne stroke. V okviru tega bodo prvi koraki usmerjeni v povezovanje in skupne nastope doma in v tujini, promocijo in prepoznavnost lesarskih izdelkov in poklicev.

MG



Foto: Črtomir Goznik

Mizarstvena delavnica



Foto: Črtomir Goznik

Vojko Tahmajster, predsednik sekcije lesnih strok pri Območni obrtno-podjetniški zbornici Ptuj: »Z lesom moraš delati z ljubeznijo.«



Foto: Črtomir Goznik

Leseni balkon v cerkvi v Lovrencu na Dravskem polju.

Aljoša bo šolanje nadaljeval na višji lesarski šoli

Želi specializacijo za izdelavo notranje opreme

Srednja lesarska šola ima v Sloveniji že 120-letno tradicijo. Slovenija potrebuje mlade strokovnjake, ki obvladajo najsodobnejše lesarske tehnologije, znajo domiselno oblikovati izdelke iz lesa in z njimi tudi več zaslužiti.

Les je tudi edina naravna surovina, ki je ima naša država v izobilju. Predelava lesa ima v boju s podnebnimi spremembami velik pomen. Les ponuja veliko več možnosti in priložnosti kot katerekoli drugi material. To dejstvo velja uresničiti tudi v praksi, tudi s pomočjo izobraževanja. Meso pa mora postati tudi memorandum za umno

rabo lesa, da ga ne bomo cenili samo po kurilni vrednosti.

Aljoša Muzek je dijak 3. letnika programa Mizar, doma iz Žabjaka. Za poklic mizarja se je odločil naključno. Z lesom se je začel ukvarjati ljubiteljsko, ko pa ga je bolj spoznal, ga je začel privlačevati, delo z lesom ga je pričelo nadvse veseliti. Povrh tega gre za poklic, ki je defici-

tačen in ponuja številne priložnosti, le zgrabiti je potrebno, je prepričan. S šolanjem je zadovoljen, Lesarska šola Maribor izpolnjuje njegova pričakovanja, delovni oziroma učni pogoji so več kot odlični. Splačalo se je, pravi. Izšolati se želi za mizarskega tehnika, zato bo v jeseni šolanje nadaljeval v PTI. Kot vse kaže, z zaposlitvijo ne

bo imel težav, z delodajalcem, kjer vsa leta med šolanjem opravljal prakso, se odlično razumeta. Veliko ga je naučil. Ne-koč bo imel lastno delavnico, o tem je prepričan. Les je vse bolj material sedanjosti, čeprav še do nedavnega ni imel pravega pomena. Tudi zato je potrebna promocija rabe lesa. Aljoša se želi specializirati za izdelavo

notranje opreme, predvsem kuhinj. Od vseh vrst lesa mu je najbolj pri srcu oreh, ker gre za posebno teksturo lesa, barvo, skratka oreh je zanj posebna vrsta lesa. Ker se zaveda pomena lesa za vsakdanje življenje in v boju proti podnebnim spremembam, si želi, da bi z gozdnim bogastvom vsi po vrsti ravnali racionalneje. Slovenska

lesna industrija še kar napreduje, čeprav po dizajnu še vedno nekoliko zaostaja za tujino. Sam ima polno zamisli o tem, kakšen naj bo izdelek iz lesa, da bo čim bolj funkcionalen in da bo imel moderno, sodobno obliko, ki bo ob udobnosti izpolnjevala tudi najzahtevnejše estetske čute.

MG



Z razstave izdelkov iz lesa na Lesarski šoli Maribor.

Foto: Črtomir Goznik



Foto: Črtomir Goznik

Aljoša Muzek, dijak 3. letnika programa Mizar

MIZARSTVO

Branko Horvat s.p.

Svetinci 26, 2253 Destrnik
Tel.: 02/ 753 28 21, GSM: 041/ 385 183

mizarstvo.horvat.branko@amis.net

Les tudi za najmlajše

Lesene igrače so zaželene in cenjene

Med številnimi didaktičnimi igračami prav posebno mesto zavzema lesena igrača. Igrače iz lesa sodijo med najstarejše igrače na Slovenskem. Les je univerzalen naraven material in je že v preteklosti predstavljal vir navdiha tudi pri izdelovanju igrač.

Kot pravi dr. Lea Kužnik, ki je v reviji Les pred kratkim pisala o dediščini lesenih igrač na Slovenskem, različne vrste lesa omogočajo celo paleto možnosti za oblikovanje in izdelavo igrač. V kmečkem okolju so si otroci nekoč sami izdelovali svoje lesene igrače, največkrat so bile to lesene domače živali, pri tem pa so se spretnosti izdelovanja učili

od starejših otrok, staršev, sorodnikov, ki so večkrat pomagali pri izdelavi zahtevnejših lesenih igrač. Po tipologiji je na Slovenskem poznana cela paleta različnih lesenih igrač, didaktične, konstrukcijske, funkcijske, domišljjske, zvočne, ustvarjalne igrače in namizne družabne igre.

Lesena igrača vzgaja tudi s samim materialom. Les kot

naravni material z različnimi vrstami omogoča spoznavanje trdote, strukture, zvoka, teže, različno obdelane površine pa nudijo razvoj čuta za tip. Poleg didaktične funkcije ima tudi veliko vzgojno vrednost. Didaktične lesene igrače so igrače, namenjene učenju.

Lesene igrače so v vrtcih zelo zaželene in cenjene, saj so zaradi zahtevne obdelave tudi zelo kakovostne, je povedala ravnateljica Vrtca Ptuj Božena Bratuž. Lesena igrača je prijetna na otip, ekološko prijazna ter ponuja različne možnosti igre. Oblika je preprosta, brez nepotrebnih podrobnosti, vendar funkcionalna, tako da lahko ob njej otrok sprostijo svojo naravno domišljijo.

Lesene igrače so primerne za vsa starostna obdobja. Z njimi sestavlja, razstavlja predmete iz vsakdanjega življenja ali domišljjskega sveta. Jih vleče, potiska, z njimi gradi in konstruira. Pri izbiri lesenih igrač dajemo poudarek varnosti, prednost naj imajo tiste iz trdega lesa, ki se ne lomijo in ne vsebujejo zdravju škodljivih sestavin.

vih sestavin (barva, lak). Take igrače si pridobijo tudi znak Dobra igrača. Gre za igračo, ki zadošča določenim stroгим normativom, izdelana je iz kakovostnega neoporečnega materiala, je estetskih oblik in

barv, s preprosto mehaniko. Taka igrača je varna za igranje, spodbuja domišljijo in pozitivno vpliva na otrokov razvoj. Zaradi zdravega naravnega materiala so lesene igrače vedno bolj zaželene, še posebej v eko-

loško ozaveščenih družinah, poudarja dr. Lea Kužnik. Izbira je precej velika, izdelujejo jih nekateri obrtniki in manjša zasebna podjetja, veliko lesenih igrač pa med naše otroke prihaja tudi iz tujine.



Foto: Črtomir Goznik

Pri izbiri lesenih igrač dajemo poudarek varnosti, prednost naj imajo tiste iz trdega lesa, ki se ne lomijo in ne vsebujejo zdravju škodljivih sestavin.



Foto: Črtomir Goznik

Lesene igrače in igrala imajo poleg didaktične tudi veliko vzgojno vrednost.

Izdelovanje okrasnih, obrednih in umetniških izdelkov

Les - naš večni sopotnik

Čeprav naša zemeljska in človeška zgodovina nimata posebej določene lesene dobe (imata pa kameno, bronasto, železno, atomsko ...), je vendarle najdaljša zgodovinska doba prav – lesena. Za zdaj niti ne vemo, kdaj se je zares začela – vemo pa, da se na srečo še ni končala. Morda se je le bila malo sramežljivo umaknila nekakšnim »sodobnim materialom« in počakala, da les ponovno dobi svojo zgodovinsko veljavo. Saj drugače tudi biti ne more: ne znamo si predstavljati ognja brez lesa, ogenj pa je eden od štirih gradnikov, štirih praelementov tega sveta (poleg zemlje, vode in zraka). Nikoli in nikomur torej ni treba več dopovedovati in dokazovati, da nas brez lesa sploh ne bi bilo.

Človek je v vseh zgodovinskih obdobjih večje in spoštljivo uporabljal les za mnoge svoje potrebe. In za seboj je puščal svoje lesene pripomočke in predmete, ki nam dolgo pozneje vzbujajo občudovanje in spoštovanje. Arheolog Hartmut Thieme je v nemškem mestecu Schöningen izkopal kar osem kopij, ki so bila narejena iz mladih smrek. Takšno orožje je uporabljal Homo erectus ko je pred 400 tisoč leti zasledoval živali in jih s takšnimi kopji tudi uplenil. V rečni usedlini najdeno orožje je čakalo, da bi nam povedalo, kako dolga je v resnici človekova lesena doba.

Vsekakor so uporabni leseni predmeti za večno zaznamovali človekovo življenje. Brez čvrstih kolov, zabitih v mehka barjanska tla, in na njih iz podobnih kolov sestavljenih bivališč družine koliščarjev ne bi preživele. Brez drogov si pred vhod bivalne votline ne bi mogli zavaliti varovalne skale in še danes si težko predstavljamo, da svojega doma ne bi odprli in za seboj varno zapahnili z večinoma lesenimi vrati, se utru-

jeno položili v leseno posteljo in mirno predremali nekaj ur naše lesene dobe ...

Največje spoštovanje pa človek v vsej svoji zgodovini lesu izkazuje z izdelovanjem okrasnih, obrednih in umetniških predmetov. Morda ne bomo nikoli izvedeli, kdaj je v tem materialu začutil posebno svetost in moč, da bi z njim ukrotil mamuta ali bivola, ki ga je bilo treba upleniti in brez katerega njegova družina ali cela skupina sploh ne bi preživela. Sredi junija 2007 so arheologi v bližini Tbingena v Nemčiji našli doslej najstarejšo znano leseno s človeško roko oblikovano in izdelano figurico – 30 centimetrov velik hrastov kipec mamuta. Kakšnih 35 tisoč let je čakala v zemlji, da bi nam povedala, kako dolgo ljudje že izdelujemo okrasne ali obredne predmete. Mamut (in še štiri druge figurice) so iz obdobja zemeljske zgodovine, ki se imenuje jura. Torej so iz ledene dobe. Lesenega mamuta si naš prvi (ne)znani rezbar ni iz hrastovine izrezal zato, da bi mu služil za vsakdanje potre-

be, ker si pač z njim pri njih ni mogel pomagati. Morda je verjel, da bo s tovariši lažje in prej ujel mamuta, če v hrastovino ujame njegov lik. Morda se je v kakšni votlini z njim »igral« in ga potiskal proti izkopani jamici, v katero naj pade, da bo tudi pravi mamut čim prej padel v ono jamo, ki so jo bili pred dnevi izkopali, prekrili z vejevjem in potrpežljivo čakali, da mrcina spregleda past in pade na ošiljene kole, ki so bili skriti v jami. Morda pa je ma-

mutova figurica prva najdena lesena igrača, ki jo je takratni lovec na mamute izrezljal za svojo otročad, da se bo že od malih nog učila najpomembnejših modrosti in veščin za preživetje.

Na ljubljanskem barju so sredi aprila 2005 arheologi našli leseno kolo, pa še del njegove osi za povrh. Leto dni natančnega raziskovanja z radiokarbonsko in drugimi metodami je razkrilo starost najdenega lesenega predmeta. Tudi

v dunajskem laboratoriju, kjer so naše rezultate še preverili, so potrdili: kolo je staro 5100 do 5350 let. Tako je postalo najstarejše znano leseno kolo v Evropi. Kolo iz jesena ima 72 centimetrov premera, os (ki se je vrtela s kolesom vred) pa je hrastova in 124 centimetrov dolga.

Če človek hodi po svetu z odprtimi očmi, mu ob njegovi poti nikoli ne zmanjka ohranjenih lesenih predmetov, ki prav tako navdušujejo in pričajo o neomejenih sposobnostih človeških rok in neomejeni uporabnosti lesa. Sprehod po Halozah mimo zadnjih cimpranih hiš ali kjerkoli že mimo znamenitih slovenskih kozolcev, mimo lesenih križev in rezljanih svetnikov v številnih kapelicah, pa mimo umetelno okrašenih napuščev in zatreptov nekoč bogatih kmetij, prečkanje potoka po lesenem mostu ali rogoviljenje klopota nekje na sosednjem bregu ..., prav vse okoli nas opominja na še trajajočo leseno dobo, ki pa se je pogosto tako malo zavedamo. Razmislek o materialu,

o času in o mojstru, ki je pustil ob naši poti takšno leseno znamenje, bivališče, križ, ali ki je opremil cerkveno notranjost, je pri večini redek in zdi se, kakor da zanj ni časa. Pa bi ga morali najti. Kajti na koncu bi videli več, vedeli več. In zastavili bi si enega najbolj elementarnih in hkrati najbolj samozdravilnih vprašanj: kaj pa sem sam naredil iz tega večnega lesa in kaj lesenega bom zapustil otrokom in vsem tistim, ki bodo kasneje hodili po teh mojih poteh? S takim vprašanjem se ni lahko srečati; nanj ni mogoče odgovoriti, če nisi vsaj posadil drevesa, da bodo vnuki rezbarili in oblali, ali če nisi na papir iz dedovega drevesa napisal knjige, če nisi na podboje svojega doma vrezal svoje zgodovinske letnice ...

Leseni predmeti so zgodovina. In kultura. In umetnost. Hrbtenica vsega tega. Samo v naše cerkve je treba stopiti. Veste, ali je oltarni kip vaše župnijske cerkve lesen in pozlačen, ali je morda kamnit? Od kdaj je tam? Ne, cerkev ni samo molilnica, tudi cerkev vaše župnije je (morda edina) umetnostna galerija vašega kraja, galerija lesenih kipov in okrasja, rezljanih klopi ... Koliko nam pomeni in kako dobro poznamo Velesovsko Madono iz poznega 12. stoletja? Ta leseni kip Marije s sinom velja za najstarejši ohranjeni kip Marije v Sloveniji; tamkajšnjemu samostanu ga je najverjetneje poklonil oglejski patriarh Bertold. Od kod prihaja dober meter visok lipov kip Svetega Jurija, zaščitnika mesta Ptuj, ki stoji v ptujski proštiji (Jurijevi) cerkvi (izrezbaril ga je neznan mojster najverjetneje leta 1380 in je torej star že skoraj 630 let)?

Pričevanj lesene dobe nam ne bo nikoli zmanjkalo. Zato pa jih tudi ne smemo in ne moremo prenehati ustvarjati, da bomo v les »zapisali« naš čas in naše misli. Les in kamen sta naša najbolj žlahtna materiala. In obema se godi krivica. Kamnu zato, ker so mu zgodovinarji njegovo zgodovinsko dobo omejili, kakor da se je že končala. Lesu pa je sploh niti dali niso. A jo ima, spoštljivo dolgo in brezmejno ustvarjalno, podkrepljeno z nešteti umetninami, uporabnimi izdelki, igračami, obrednim in uporabnim posodjem, okrasjem naših domov. Od ognja do ognjevitega ustvarjanja nas spremlja les, naš večni sopotnik.

Franc Milošič



Foto: Nina Milošič

Les je večer tako kot čas, Kronos je bog in čuvar časa.



Žlahtič d.o.o.
Zagrebska c. 54
2250 Ptuj, Slovenija
T.: +386 (0)2 787 6070
F.: +386 (0)2 787 6071
eM.: info@zlahtic.si
www.zlahtic.si

**IZDELAVA OKEN
NA ZAHTEVO**

www.zlahtic.si
KVALITETA NI NIKOLI IZ MODE!

ŽLAHTIČ 1920



**MIZARSTVO
BENKO** Ptuj

Sp. Velovlek 29/a



POHIŠTVO PO MERI

Tel.: 02 755 1171
Gsm: 041 632 980
e-mail: info@mizarstvo-benko.si
www.mizarstvo-benko.si

**Izdelujemo notranje pohištvo za:
dnevne sobe, spalnice, kuhinje,
jedilnice, garderobe, otroške sobe...
Ter stavbno pohištvo, kot so:
vhodna vrata, sobna vrata,
stopnice, stopniščne ograje...**

ZAMUDA

Mizarstvo in trgovina
Franc Zamuda s.p.
Spuhlja 100/c, 2250 Ptuj
Tel.: 02/748 10 56, Fax: 02/748 10 57

Izdelujemo notranjo opremo po naročilu (pisarniško pohištvo, kuhinje, dnevne sobe, vgradne omare, stopnice, notranja vrata...), stavbno pohištvo (okna, vhodna vrata), opremo za lokale, izdelke za ureditev vrta (nadstreški, pergole, mize in klopi, ograje) in ostale izdelke po naročilu.

V trgovini vam nudimo vse vrste okovja, vijake, lepila, lake, lesene plošče in drugi reprovromaterial za proizvodnjo izdelkov iz lesa. Nudimo vam tudi razrez iverala, delovnih plošč, robno lepljenje z ABS trakovi, izreze in ostale usluge po naročilu.



**VUK
MIZAR**

MIZARSTVO Vuk Anton s.p.
Breg 21a, 2322 Majšperk

tel. 02 795 03 06
gsm 031 654 495
e-mail: mizar.vuk@siol.net
www.mizarstvo-vuk.si

Mizarstvo Vuk s 24-letno tradicijo

**Splošno mizarstvo
Oprema gostinskih lokalov
Stopnice
Notranja vrata
Notranja oprema za stanovanja
Celovite mizarске storitve**

Ustvarjamo z naravo!

Iščete svoj stil

V športno-elegantnem stilu

Helena Majerič je 24-letna Podvinčanka, po poklicu optičarka, dela pa kot prodajalka. V prostem času kolesari in se družijo s prijatelji. Njena velika želja je, da bi se zaposlila v svojem poklicu in da bi nekoč šla na svoje, da bi imela svojo optiko. Za akcijo Iščete svoj stil jo je prijavil fant.



Foto: Črtomir Goznik

Helena prej ...



Foto: Črtomir Goznik

... in pozneje

Helena je prvič obiskala kozmetični studio. Ima mešani tip kože, tudi njej so kožo površinsko očistili in ji s pilinom odstranili odmrle celice. Uredili so ji tudi obrvi. Kozmetičarka Neda Tokalič ji je svetovala globinsko čiščenje, da se bo stanje kože izboljšalo. Po njenih nasvetih bo skušala kožo negovati tudi doma. Pri negi naj uporablja vlažilno in hranilno kremo.

V Frizerskem salonu Stanka je za Helenino novo pričesko poskrbela frizerka Danica Zorčič. Odločila se je za paz, ki je še vedno v okviru modnih smernic. Lase je pobarvala z naravno rjavo barvo z dodatkom bakra. Posušila jih je naravno; da je pričeska dobila večji volumen, pa je uporabila pearl styler.

Vizažistka Minka Feguš je make up začela z nanosom pudra. Veke je poudarila z bež

in temnejšim sivim tonom. Na trepalnice je nanela črno maskaro, narahlo poudarila ličnici in v nežnem roza glosu še ustnice.

„Helena je še ena od mnogih, ki kljub končani šoli in ljubezni do izbranega poklica žal ne dela tega, za kar se je šolala, temveč se mora zadovoljiti s tistim, kar ji je na razpolago. Da je izbrala pravi poklic, je več kot očitno, saj tako kot jaz na cesti na neznanih ljudeh opazujem oblačila, je Helena prav pri vseh, ki smo bili z njo v prostoru, opazila očala. Očala so Helenina ljubezen, tako kot so moja oblačila. Prav zanima me, kakšna očala bi izbrala zame. Glede na njeno postavo sem imela pri izbiri hlač kar nekaj težav, saj so pri klasični ženski postavi »peščene ure« vse hlače nizkega kroja problematične. Ampak tako kot to delajo profesionalni modni fotografi in modeli, smo tudi mi poskrbeli, da je Helena zaželela v svojih novih oblačilih. Vsekakor je za njen tip postave najboljši kroj, ki poudari ovek pas, se do dolžine razširi in prosto pade preko bokov. Eden od aktualnih trendov, kjer se vračamo v pozna pet-

deseta in zgodnja šestdeseta leta, je več kot idealen za njen tip postave. Pri Heleni sem se odločila za športno elegantni stil. Pri barvah sem se osredotočila na nevtralne zemeljske odtenke. V trgovini Mura sem tako izbirala med peščenimi odtenki, kjer sem našla svetle hlače ravnega kroja, črtasto tuniko v rjavih tonih in malce temnejši plašč v stilu trenčkota-spomin na Ingrid Bergman in Humphreyja Bogarta v filmu Casablanca. Čevlje sem izbrala v Alpini, torbico v Muri. Nizki čevlji v rjavi barvi in rjava torbica sta samo zaključila celoto

Helenine oprave,“ je Helenino oblačilno preobrazbo opisala stilistka Sanja Veličkovič.

Heleni so v kozmetičnem studiu Olympic predstavili presoterapijo. To je aparaturna limfna drenaža, ki deluje tako, da stimulira odtekanje limfe v glavne limfne vozle. Otekle in težke noge, mišične bolečine, edemi in celulit so glavna indikacija pri njeni uporabi, je povedala vodja studia Silva Čuš. „Ker pa bo kmalu poletje, bo potrebno razmišljati o odpravi celulita,“ je dejala Helena.

MG



Foto: Črtomir Goznik

Helena v oblačilih in s torbico iz Mure ter v čevljih iz Alpine.

KOLEKTIV SALONA
STANKA
MOŠKO IN ŽENSKO
FRIZERSTVO
Sloškova 22
10% popust v aprilu
KUPON

Grajena • Dan šole v znamenju pravljic

Volku pomagali iskati pravljico

Letošnji, 62. dan Osnovne šole Grajena je potekal v znamenju pravljic. Tem so posvetili celotno praznovanje, teden dni pred osrednjo prireditvijo so izpeljali tudi noč pravljic in učencem pričarali izjemno celonočno dogajanje. V petek pa je učence, učitelje in starše obiskal še pravljčni Volk.



Foto: DB

Učenci so pričarali izjemno zgodbo.

Rdeča nit letošnjega praznovanja je bila učencem še posebej pri srcu. Pravljčna vrata so se na Osnovni šoli Grajena odprla že pred 62 leti, kar so učenci in učitelji v petek tudi proslavili. Ob praznovanju, ki so ga poimenovali Volk, ki je iskal pravljico, so izdali tudi glasilo Utrinki, v katerem so strnjeni šolski dogodki letošnjega šolskega leta. Tudi rdeča nit tega je bila bajka, učenci pa so svoji domišljiji pustili povsem prosto pot. Nekatere zgodbe, ki so jih zapisali, v sebi nosijo tudi marsikatero modrost, ki jo starejši nemalokrat spregledamo.

»Pomembno je, da otrokom beremo pravljice. Mi smo jim letos na široko odprla vrata in prebudili spečo domišljijo,« je povedala Irena Pukšič, vodja podružnične šole Grajena. Tudi ravnateljica Osnovne šole Ljudski vrt Tatjana Vaupotič je izrazila pričaranje, da je v pravljice treba verjeti in da imajo lahko tudi naše pravljice srečen konec, če le dovolj verjamemo vanje. Volk, ki je na letošnji prireditvi iskal pravljico, je vanjo očitno dovolj verjel, saj so učenci pričarali odlično zgodbo, ki kaže, kako pomembno je upati in sanjati.

Dženana Bećirović

Od tod in tam

Ormož • Razstavljali ljubiteljski fotografi



Foto: vki

Minuli teden so v avli občinske zgradbe v Ormožu odprli fotografsko razstavo z naslovom Druga pomlad. Svoje fotografije razstavljajo člani fotokluba Mladinskega centra Ormož Ciril Ambrož, Nina Blagovič, Božidar Grabovac, Klaudija Kozel, Boštjan Kuharič, Robert Kuster, Simon Meško, Vladimir Pajek, Asja Stojič, Ivo Švajgl, Maja Botolin Vaupotič, Ana Vaupotič, Vlado Vogrinec in Vid Voršič. Vsak se predstavlja z dvema fotografijama. Fotografije so zelo različne po izbranih motivih in cilju, ki so si ga zastavili fotografi. Različni so tudi fotografi, tako po letih, saj je najmlajša razstavljavka še osnovnošolka, najstarejši pa že upokojenec, kot tudi po znanju in izkušnjah. Na razstavi so na ogled tudi eksponati analogne fotografije, ki jih je prispeval Vladimir Pajek, ki je ob otvoritvi podal tudi lep zgodovinski oris razvoja fotografije. Razstava je na ogled do 30. aprila.

Viki Klemenčič Ivanuša

Ptuj • Ženske brez naslova



Foto: DB

Skupina mladih ustvarjalcev ptujskega Centra interesnih dejavnosti, ki je oktobra lani pod mentorstvom Kristine Kočan prvič uprizorila več medijski dogodek Ženske brez naslova, se je prejšnji teden predstavila še z angleško različico. Projekt, s katerim so se javnosti prvič predstavili konec lanskega leta, bo v angleški verziji junija gostoval na mednarodnem srečanju mladih ustvarjalcev pod pokroviteljstvom programa Raffaello v Nemčiji. Anamarija Meznarič, Doris Lenart, Kaja Jakolič in Matic Samobor, ki igrajo v predstavi Ženske brez naslova, so besedilo za igro prispevali sami, kot mentorica pa se je podpisala Kristina Kočan. Zgodba govori o štirih povsem različnih ženskah, moderno gledališko igro pa spremljata še živa glasba, ki jo ustvarja Boris Magdalenc, in kratek film kot eden izmed delov več medijskega dogodka.

Dženana Bećirović

Ormož • Na dan Zemlje z zelenim Jurijem



Foto: vki

V soboto dopoldne je na Kerenčičevem trgu v Ormožu potekala prireditev ob dnevu Zemlje. Organizatorsko vlogo je prevzelo Turistično društvo Ormož, poleg njih pa se je na stojnicah predstavilo še več društev, posameznikov in Komunalno podjetje Ormož. TD Ormož je pripravilo brezplačen srečelov, srečni dobitniki so si odnesli domov različne sadike. Predstavila se je OŠ Ormož s kar dvema skupinama Eko-šole in izbirni predmet turistične vzgoje. Zdenka Kralj iz Pavlovcev je navdušila obiskovalce s svojimi dobrotami iz krušne peči. Silva Kelemina s Huma je predstavila ročno predelavo volne od vlakna do izdelka. S Huma so tudi članice PD Janez Trstenjak, ki so izdelovale rože iz krep papirja in različne spomladanske aranžmaje, s seboj pa so pripeljale tudi zelenega Jurija s harmonikarsko spremljavo. Urška Ambrož je predstavila svoje najnovejše izdelke – nakit in različne dekorativne izdelke. Cvetka Kocjan je predstavljala izvirne lončene base. Študijski krožek Ljudske univerze Ormož je predstavil delček izdelkov, ki je nastal v njihovih družinskih skozi zimske mesece. Mladinski center Ormož pa je ponudil možnost, da si posadite begonijo.

vki

Slo POP novice

Pred nekaj dnevi se je Vlado Kreslin vrnil iz Združenih držav Amerike, kjer je v okviru krajše turneje obiskal slavno Univerzo Yale ter mesta Cleveland, Chicago in Washington.

Seveda je šlo za delovni obisk: Vlado je na Yaleu nastopil dvakrat, navdušil je tudi polno dvorano štajersko-prekmurskega kluba v Clevelandu. Slovence je obiskal tudi v Slovenskem kulturnem centru Lemont v Chicagu. V Washingtonu je nastopil v popularnem klubu Busboy and Poets v samem centru mesta, kjer je množica obiskovalcev, med katerimi je bilo tudi precej slovenskih študentov, navdušeno prepevala skladbe skupaj z njim, v prostorih slovenske ambasade pa je nastopil za študente univerze iz New Orleansa.

Turbo Angels so pretekli teden svojo kariero okronali s prav posebnim priznanjem. V času, ko se plošče sicer ne prodajajo več tako kot včasih, so Marjetka, Maša, Raay in Dejan dobili priznanje za 5.000 prodanih plošč njihovega prvega albuma – Mi smo za... Ja, Ja, Ja! Na priznanje je gotovo najbolj ponosen Raay, ki je aranžer in producent vseh skladb in avtor skoraj celotne plošče. Po skupinah Bepop in Unique je to njegova tretja zlata plošča. »Vesel sem priznanja, prav tako smo na uspeh ponosni vsi turboti, v prihodnjem letu ali proti koncu tega pa se nadajamo že naslednje plošče. Veliko uspešnic že čaka, da jih zgostimo na enem ploščku,« je povedal Raay.

Gotovo bo tudi njihov naslednji izdelek požel veliko zanimanja, saj na izid cd-ja že čakajo hiti – Na Bahame, Zabava, Zamrznil je čas, Riba ribi grize rep in seveda njihova trenutna uspešnica, ki jo uspešno predstavljajo po Sloveniji in bo gotovo poletni hit – Bungalov.

MZ

Glasbeni kotiček**Ostani do konca – novi album Anje Rupel**

Na prodajnih policah je že novi album Anje Rupel. Album prinaša 10 svežih skladb, ki bodo nedvomno razveselile njene številne oboževalce.

Anja je na glasbeni sceni že vrsto let in številni se je še spominjajo iz obdobja uspešne kariere skupine Videosex. Po razpadu skupine je leta 1991 kot moderatorica začela delati na Radiu Slovenija. Leta 1994 je skupaj z Alešem Klinarjem posnela prvi samostojni mini CD Lep je dan, pol leta kasneje pa je izšel tudi album Odpri oči. Glasba je bila odlično sprejeta tako med kritiki kot poslušalci in Anja je skupaj z Alešem Klinarjem in koproducentom Sašem Fajonom dobila dva zlata petelina.

S tretjega albuma Moje sanje je Anja je posnela videospota za skladbi Plašč ljubezni in Dan, kot je ta. Maja 2000 je izšel album Ne ustavi me nihče, ki ga je predstavljala po Sloveniji v živo s sku-

pino Funk You. Leta 2002 je izšla zbirka njenih uspešnic z naslovom Kolekcija. Poleg trinajstih največjih uspešnic so



Anja Rupel

Foto: Lidija Mataja

bile na albumu tudi tri nove skladbe in za skladbo Vse ali nič je skupaj z režiserjem Izidorjem Faričem posnela videospot. V začetku novembra 2004 je pri založbi Dallas Records izšel njen novi album z naslovom Vse, na katerem je tudi pesem, posneta v duetu s Tošejem Proeskim. Na albumu je 12 skladb, 2 videospota in fotografije.

Kot avtorica besedil Anja sodeluje tudi pri projektih drugih glasbenikov in tako je na Hit festivalu skupaj z Alenko Godec že dvakrat prejela nagrado za najboljše besedilo. Kot tekstopiska je sodelovala tudi na albumih Pike Božič, Alenke Godec, Monike Pučelj, Nuše Derende in Rebeke Dremelj ter letos tudi z odličnim pevcem Samuelom Lucasom.

MZ

Filmski kotiček**Gran Torino**

Vsebina: Walt Kowalski je nekdanji vojak, upokojenec in nadvse siten starec, ki ob živce spravlja vsakogar. Mizantropu prve vrste pade mrak na oči, ko se po ženi smrti v soseščino priseli azijska družina. Pravzaprav ugotovi, da je ostal edini v četrti, ki ni Azijec. Trmast kot je, vztraja na svojem koščku zemlje, čeprav ga potomci pregovarjajo, naj gre v dom. Toda pod masko trdosrčnega ostarelega silaka vendarle bije mehko srce, ki se začne taliti, ko v garaži zaloti sosedovega mulca, ki hoče ukrasti njegovega oldtajmerja, avto gran torino. Za začetek njenega pristrčnega in topllega odnosa mu grozi s puško, dokler se ne izkaže, da je kraja bila le prisiljena iniciacija za vstop v tolpo. Walt malega lopova

vzame pod svoje okrilje in se odloči obračunati s tolpo ...

Pisati hvalnice o hiperaktivnem ostarelem Clintu, ki je v jeseni življenja našel novo filmsko kariero, je že skoraj odveč. Nedvomno niti pri svojih skoraj 80 še ni izgubil močne volje in skorajda bolestne želje po slavi. Ta mu je prevečala obraz pred 100 leti na enem od rojstnih dnevov Jamesa Cagneyja in Clint se je še danes drži. Res je, ima jo s čem utemeljiti: z impresivno igralsko in režisersko kariero. Starejši kot je, bolj se mu mudi, saj je svoj hiter ritem snemanja filmov (eden na leto) še pospešil: zdaj posname dva na leto.

Oba lanskoletna filma sta bila programirana za Oskarje, a nobenemu se (zasluženo) ni izšlo. Tudi Gran Torino je sicer dober in premišljen film, a v svojem bistvu ne kaže nobenega presežka, zaradi česar bi bil upravičen do kakšne nagrade. Če v njem ne bi bilo Clint, ga ne bi nihče pogledal. Razen njegove standardno dobre igre pa se tokrat prvič vidi slabost Clint kot režiserja: njegova navada, da prizor posname v enem ali največ dveh poskusih, je to-



krat rezultirala v precej zanič igri nekaterih stranskih likov. Predvsem Waltov prijatelj gradbinec igra nekje na nivoju osnovne šole in tudi mali Azijec v ključnih trenutkih silnih čustev popolnoma odpove. Tudi dodatno piljenje scenarija ne bi bilo odveč, saj se za dolgoletnega mizantropa Walt prehitro naveže na sosede Azijce. Ta prehod deluje malce prisiljeno in daje občutek, da se je zgodil zaradi zahtev zgodbe in ne kakšnega ključnega psihološkega dejanja. Po eni strani razumljivo, saj mora Clint poskrbeti, da se od svoje zadnje vloge poslovi tako, kot se spo-

dobi. Enkrat Umazani Harry, vedno Umazani Harry. Zanimivo bi bilo spoznati Waltovo pokojno ženo, ki je morala biti svetnica, da je zdržala ob njem, smrt pa odrešitev zanjo, čeprav si po drugi strani ne moremo predstavljati, da je oseba, kot je Walt, kadarkoli imela ženo. Videti je, da je vse življenje preživel sam.

Gran Torino je torej razmeroma dober film, ki pa je bil posnet malce prehitro in na hitro. Kot bi Clint zaspal na lovorikah in zaradi pohval nekaj njegovih prejšnjih filmov začel ustvarjati filme z levo roko.

Matej Frece

DESETICA

Lestvica slovenske zabavne glasbe

Poslušate jo lahko vsak torek

od 20. do 22. ure na Radiu Ptuj.

10. ANJA RUPEL: NISI MOJ
9. ADI SMOLAR: ZGUBU, ZGUBU
8. BB TEATER: OD TRNJA DO ZVEZD
7. STEREOTIPI: ELEKTRIKA
6. VLADO KRESLIN, NEISHA: KAKOR ZVEZDI NA NEDU
5. MAGNIFICO: TI SI MOJA LJUBEZEN
4. GAL: ČAS BO NA MOJI STRANI
3. TABU: NAMESTO SRCA
2. MARKO VOZELJ: MOJE SRCE JE TVOJE
1. JAN PLESTENJAK: SI OK?

Glasujem za pesem: _____

Moj predlog za Desetico: _____

Ime in priimek: _____

Tel: _____

Davčna: _____

Glasovnico pošljite na naslov:
Radio Ptuj, Raičeva 6, 2250 Ptuj.**Gran Torino**

Igrajo: **Clint Eastwood**
Režija: **Clint Eastwood**
Scenarij: **Nick Schenk po zgodbi Davea Johannsona**
Žanr: **drama**
Dolžina: **116 minut**
Leto: **2008**
Država: **ZDA**

BALUNGA mobilne vsebine

Pošljite SMS TD KODA na številko 3030

Primer: Za ozadje pošljite TD K2289 na 3030

K2294 I love Toše
K2293 I YOU
K2292
K2289
K2288

Milijonar TOTALNO NOVO

Za Milijonarja, pošljite TD IGRA na 3030

Milijonar se vrača! Sedaj ima ta najbolj popularna igra na svetu tudi novo grafično podobo in revolucionarno novost, da so vprašanja tematsko prilagojena slovenskemu okolju in občinstvu. Igrajte Hitre prste, uporabite zasilne izhode in osvojite svoj navidezni milijon!

"SVETOVNI TOP HIT"
MOBILNI RENTGEN

pošljite TD ZAREK na 3030

Zabavna rentgen simulacija za tvoj mobilnik. Šokiraj prijatelje! Inovativna simulacija prikaže rentgensko sliko na ekranu tvojega mobilnika! Premikaj telefon preko prijateljeve roke ali glave in se zabavaj ob reakcijah popolnega presenečenja. Naloži si rentgen na tvoj mobilnik še danes!

Pogoj uporabe Balunga: Uporabniki predplačniške telefonije - preverite stanje na vašem računalniku. Omogočite prenosanje: waii povezav in GPRS/UMTS prenos podatkov. Posilani SMS je zaslužen po omenjeni operaterji (Mobilni, Simobil, Dobri), cena povprečnega sms-a je 1,88 EUR. Uporabo storitve se strinjate s splošnimi pogoji na www.smscity.net/balunga. Balunga je naročniška storitev in uporabljenim prinaša največ 5 sporočil na mesec z waii povezavo do galarije, iz katere si lahko naložite 5 vsakih brez doplačila. Cena sporočila je 1,88 EUR. V vse cene je vstrel DDN. Od pogodbe, ki je shranjena na sešetu posiljevalca, je možno odstopiti kadarkoli. Odjava: tel. st. na 3030. Reklamacije: 02-46-14-595, reklamacije@smscity.net. Ponudniki: Tresežna Kotarčičeva družba, Zg. Bistrica 22, 2310 Slov. Bistrica. Mobilni rentgen je pošiljalna storitev in ne deluje kot pravi rentgen.

Ptuj • Festival Turizmu pomaga lastna glava

Zlato Vodni deželi žabe Treze



Foto: Črtomir Goznik

Na ptujskem delu 23. festivala Turizmu pomaga lastna glava so zlato priznanje prejele tri osnovne šole, med njimi je bil tudi JVI Destrnik-Trnovska vas.

Piše: Uroš Žajdela • V Senegalu (4.)

Afrika, prihajava!

Kaolack in Toubakouta

Pot naju pripelje do ogromnega trga, od kod se razprostire pogled na mošejo, vsekakor vreden vsakega previdnega koraka, saj gre za edino mošejo v Senegalu, ki ima prvine maroške arhitekture. Za trenutek izrabiva senco na bližnji klopci znotraj parka mošeje, kar pritegne številne pobaline. Sprva se opogumi lokalna „mafija“, gre za kopico otrok, ki naju z velikim obotavljanjem vendarle ogovorijo. Iz žepa potegniva živopisane bombone in jih razdeliva. Čeprav ne pretirano veseli, v njihovih očeh vendarle štejejo le bankovci, se v majhen plenu porazgubijo. Starejši ljudje vse skupaj nemo spremljajo. Končno tudi sami vtaknejo svoje nosove v najin pogovor. Presenetljivo so nekateri ljudje izredno prijetni in odprti za pogovor o skrivnostih religijskega bratstva Tijaan, spet drugi nekoliko manj. Sonce počasi opozarja na potrebo po odhodu, saj nikakor ne bi želel prenočiti v tem naselju kolib, pa ne zaradi higienskih minimumov ali moje prevzetnosti, temveč zaradi osebne varnosti. Dan je bil zelo ploden in tudi sprehod do slavoloka je potekal v prijetnem ozračju. Na besede mladostnikov, s katerimi naju preganjajo iz njihovega religijskega univerzuma, se ne ozirava preveč. Takšno je pač življenje.

Toubakouta

Javni prevoz v obliki „sept-places“ naju popelje na področje delte Sine-Saloum, kjer domujejo preštevane vr-

ste pernatih živali, prav tako pa najdeš drobec svetovnih pljuč v obliki mangrov. Vasica Toubakouta je tradicionalna afriška vasica, ki je doživela svoj odprtost z izgradnjo cestne povezave do sosednje Gambije. Zaradi izjemne lege ob reki Bandiala ima vasica izjemen strateški položaj za raziskovanje savanske pokrajine. Središče vasice se nahaja pred mogočnim drevesnim zahodnoafriškim „endemitom“ Baobab, kjer lokalni pobalini v dvomljivih priselnosti izdelujejo lesene izdelke. „Človek, to so nas naučili že pradedi, a me razumeš?“ pripoveduje z „dredi“ našemljen fante. Ob razlagi, da moja žepna prtljaga ni ravno debela in da bom zelo težko stlačil dober meter visok leseni slon v mojo prtljago, se je iz neomajnega trgovca spremenil v prijetnega gostitelja. Ti lokalni umetniki trgujejo z preprodajalci iz velikih mest, predvsem Kaolack in Dakar. „To so bogati in izredno vplivni ljudje“ pripoveduje Jean: „ko se pojavijo v naši vasi, tekmujejo za prodajo naših izdelkov“. Najmlajšega fanta v družbi napodijo iskat prenočišče za naju, mi pa se medtem predajamo užitek naravne sence drevesa ter nadvse prijetnemu pogovoru. Na vasi imajo le nekaj „seminarjev“ osnovnega izobraževanja, vsakršno dodatno intelektualno udejstvovanje pa je onemogočeno zaradi previsokega finančnega obzidja mesta Kaolack. „Priatelj, čeprav živimo v svobodi, za razliko od naših prednikov, pa smo ujeti v omejenosti naše vasice, brez prihodnosti. Razumeš, prijatelj“, pripoveduje očiten vodja vaškega kartela. Fantek se



Foto: UZ

Velika mošeja mesta Kaolack in religijskega bratstva Tijaan. Gre za edino mošejo v Senegalu, ki se lahko pohvali z maroškim arhitekturnim vplivom.

Ptujski del 23. vseslovenskega festivala mladih Turizmu pomaga lastna glava je potekal 14. aprila v Mercatorjevem Super mestu. Na njem je sodelovalo 12 osnovnih šol iz Podravja in Pomurja. S Ptujkega so sodelovale OŠ Martina Koresa Podlehnik, OŠ Ljudski vrt, JVI Destrnik-Trnovska vas in OŠ Hajdina.

Na OŠ Hajdina so letos pripravili projekt Studenček, studenček povej, je voda še čista kot prej ..., z njim so želeli vse opozoriti o pomenu vode v Sloveniji, kjer je voda dostopna še povsod, in da voda ne bi smela biti tržno blago, je povedal mentor hajdinskih osnovnošolcev Jože Lah.

V okviru projekta Vodna dežela žabe Treze so mladi JVI Destrnik-Trnovska vas predstavili ribnike v občini Trnovska vas. Nalogo so pripravili pod mentorskim vodstvom Aleša Mardetka in Urške Horvat. Osnovnošolci iz Podlehnikova so

pripravili projekt očiščenja vode in projekt, v kateri vodi najbolj uspeva čebula, je povedala mentorica



Foto: Črtomir Goznik

Po mnenju obiskovalcev Super mesta je bila najboljša turistična stojnica OŠ Ljudski vrt, ki je pripravila tržnico z naslovom Skrivnostna pot, v okviru katere so predstavili Ptujsko jezero.

je vrnil z dobrimi novicami, saj nama je našel na tamkajšnjem „kmečkem turizmu“ sobo, ki sva jo mimogrede midva dan poprej že telefonsko rezervirala. Veselja mu nisva kratila, prav tako si je prislužil pet dolarski bankovec. Življenje na vasicah je prepolno lagodja in umirjenosti. Tržnica je središče vaškega družabnega dogajanja. Ob sprehajanju in odkrivanju vaškega življenja, se presenečen pogled ustavi ob pogledu na francoske vojake in njihove „HMMWV“. „Profesionalno“ tegobni obrazi do zob oboroženih junakov, presenetljivo izrazijo odprtost za pogovor. „Naša naloga je spremljanje dogajanja na nemirnem področju Bassari, kjer se kažejo težnje separatističnih skupin“ pripoveduje stotnik Pierre. „Zaradi logističnih težav se odpravljamo v prestolnico, ampak smo na poti imeli težave z pnevmatikami in tako pristali v tej vasi“ zaključijo sogovornik. Gre za klasično, šestmesečno vojaško misijo.

Najina tedenska misija, poimenovana „savanski Senegal“, je med drugim zaobjemala obisk nacionalnega parka „Delte reke Saloum“, zato sva se odpravila v nekaj kilometrov oddaljeno vasico Missiraah, ki leži na obrežju omenjene reke. Sicer se nacionalni park ne more ravno pohvaliti z organizacijskimi presežki, pa je sprehod med naravnimi mangrovi vsekakor zanimiv pripetljaj. Osebnost me je najbolj prevzela nepregledna množica premikajočih se rakcev. Tako je torej s ptičje perspektive izgledala selitev Slovanov, sem pomislil. No, v savanskem delu nacionalnega parka pa se je zgodba zapletla, saj so naju „napadli“, za slovenske razmere ogromni, komarji. Boleči ugrizi so objeli najini

telesi. Lotevala se naju je omotico, vendar najverjetneje zaradi idej o množici nalezljivih bolezni, ki jih ti majhni stvori prenašajo. Ob vsem pa so naju spremljale peklenske zunanje temperature. Pospešila sva korak nazaj v vasici in na srečo so ti afriški „krvoseci“ preveč lenobni, da bi dolgo sledili pojedini. Omejila sva se le na raziskovanje rečnega in vaškega dogajanja. Čeprav sva prispela v vasico Missiraah sama v najeti lokalni ploče-

vini, se je med najinim odkrivanjem nacionalnega parka nagnetla množica, ki so želeli koristiti najin prevoz v smeri bolj razvite vasice Toubakouta, saj avtomobili precej redko prispejo v njihove kraje. Vsem seveda nisva mogla uresničiti želje, odločitev pa sva prepustila vozniku. Precej zgodaj sva se odpravila na zaslužen počitek, saj je za naslednje jutro bil predviden odhod v sveto mesto Toubo.

Nadaljevanje prihodnjič



Foto: UZ

V nacionalnem parku reke Saloum je moč spoznati naravna pljuča zemlje, saj je le-tam domovanje mangrove. Številne ptice selivke preživijo mrzlo evropsko zimo ob obali atlantskega oceana Zahodne Afrike.

NOVIČKE IZ TERM PTUJ

TERME
PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

**Dnevi kolesarjenja z Juretom Robičem
v Termah Ptuj**
24. 4. – 27. 4. 2009

TERME
PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

Plesni večer – Duo Gloria
25. in 26. 4. ob 20. uri

GEMINA
K-L-U-B

Sezonske karte za Termalni Park
Izkoristite ugodnost v predprodaji do 31. 5. 2009
Odrasli 240 EUR (redna cena 280 EUR)
Otroci (5–15 let) 99 EUR (redna cena 198 EUR)

TERME
PTUJ
SAVA HOTELS & RESORTS

Sezonska karta se izda na ime in je opremljena s sliko ter velja za neomenjeno število vstopov v Termalni Park v obdobju od 25. 4. – 15. 9. 2009

Dodatne informacije in rezervacije na tel.: 02/74-94-506 ali www.term-ptuj.si



Foto: UZ

Lokalni frizerski salon na vasi, ki pa je pogosto pretesen za vse željne novih frizur.

PRODAJA IN SERVIS KOLES

Vinarski trg 6, 2250 Ptuj, tel.: 02/749 37 39,
e-mail: velo.volcan@velo.si



Odslej nas lahko spremljate tudi na Siol TV, na 143. kanalu



SPORED ODDAJ

PETEK 24.4.

8.00 Občina Gorišnica – Iz naših krajev
17.00 Oddaja ŠKL
18.00 PRI GAŠPERJU odd.
19.00 Imamo se fajn - otroška oddaja
20.00 Občina Gorišnica – Iz naših krajev
21.00 5 noč – zabavnoglasbena oddaja
22.20 SIP Lestvica – glasbena oddaja

SOBOTA 25.4.

8.00 Oddaja Občine Markovci
9.30 Mini zvezda – otroška oddaja
11.00 Imamo se fajn - otroška oddaja
12.00 SUPER HITI odd.
13.00 SIP Lestvica – odd.
18.00 PRI GAŠPERJU odd.
19.00 SGL Slovenska glasbena lestvica odd.
20.00 Oddaja Občine Markovci
21.00 5 noč – zabavnoglasbena oddaja

NEDELJA 26.4.

8.00 Imamo se fajn - otroška oddaja
9.00 Oddaja iz občine Hajdina
11.00 Oddaja Občine Videm
12.00 Oddaja ŠKL
13.00 Materinski dan v OŠ Dornava
15.00 Gorišnica – Iz naših krajev
17.00 Oddaja Občine Destrnik
18.00 5 noč – zabavnoglasbena oddaja

PONEDELJEK 27.4.

8.00 Oddaja Občine Videm - ponovitev
17.00 PRI GAŠPERJU odd.
18.00 Oddaja Občine Videm
19.00 Oddaja ŠKL
20.00 Oddaja Občine Markovci

OBČINA GORIŠNICA

Gorišnica 83 a
2272 GORIŠNICA

Na podlagi 6. člena odloka o priznanjih Občine Gorišnica (Uradni vestnik občin Ormož in Ptuj št. 19/96) Občina Gorišnica objavlja

RAZPIS

za podelitev občinskih priznanj:

plaketa Občine Gorišnica in listina Občine Gorišnica

I.

Občina Gorišnica podeljuje priznanje:

1. Plaketa občine Gorišnica se podeli posameznikom v občini za pomembno in uspešno nepoklicno udejstvovanje na kateremkoli področju družbenega življenja.

2. Listina občine Gorišnice se podeli pravnim in civilnopravnim osebam za velike dosežke pri razvoju občine, za večletno delo in rezultate, s katerimi se organizacija izkaže in uspešno predstavlja občino.

Občina razpisuje naslednje število priznanj:

pod 1.) največ dve
pod 2.) največ dve

II.

Predlogi za priznanje morajo vsebovati osebne podatke kandidata, oziroma podatke o predlagani organizaciji, podjetju, zavodu in združenju v občini ter opis zaslug, dejanj, uspehov oziroma utemeljitev pobude za podelitev priznanja.

III.

Pobude za podelitev priznanj Občine Gorišnica lahko dajo v pisni obliki občani, podjetja, zavodi in vse druge oblike organizacij in združenj v občini.

IV.

Predlog za podelitev priznanj je potrebno poslati na naslov Občina Gorišnica, Gorišnica 83 a, 2272 Gorišnica najkasneje do 25. 5. 2009.

Priznanja bodo podeljena ob občinskem prazniku.

OBČINA GORIŠNICA

www.radio-tednik.si

Na tem svetu nama je bilo dano
le eno skupno leto ...
Žalostna sem, da se ne moreš z mano
veseliti prvih besed in prvih korakov
mojih otrok.
Ostaja pa upanje, da se bova nekdanj, nekje
spet srečali.



V SPOMIN

24. aprila mineva 30 let od boleče izgube drage mamice in žene

Majde Sitar

2. 4. 1957 - 24. 4. 1979

Hvala vsem, ki ji prižigate svečke in se je z lepo mislijo spominjate.

Hčerka Jožica z Bojanom, Galom in Evo ter vsi,
ki te imajo radi

Ni smrt tisto, kar nas loči, in življenje ni,
kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(Mila Kačič)



ZAHVALA

V 35. letu starosti nas je zapustil naš
dragi ati, dober partner, sin, brat, stric in svak

Dušan Kozel

IZ VELIKE VARNICE 44

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, sodelavcem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani. Hvala tudi pogrebniemu zavodu Mir, gospodu župniku in cerkvenim pevcem, govorniku Janku ter nečakinji Tini za lepe besede njemu v slovo. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovane sveče, svete maše in denarno pomoč. Zahvala velja tudi osebjemu internega in intenzivnega oddelka SB Ptuj.

Žalujoci: njegove Jožica, Monika, Janja in vsi,
ki smo ga imeli radi

Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja v mirni kraj tišine.
Tam srce se mirno zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.
Srce je omagalo, dih je zastal,
a spomin nate, dragi mož in oče,
bo v naših srcih ostal.



ZAHVALA

V 70. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče, dedek, brat in stric

Jožef Mandelc

Z BREGA 43, MAJŠPERK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom prijateljem sosedom in znancem, ki ste ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje, vence, sveče in za svete maše, nam pa izrazili iskreno sožalje. Pristrčna hvala gospodu župniku za opravljen cerkveni obred, gospe Hedviki Pulko za poslovilni govor, pevcem za odpete pesmi ob slovesu, godbeniku za odigrano melodijo ter pogrebniemu zavodu Mir.

Žalujoci: žena Jožica, hčerki Vlasta in Jolanda
z družinama

Utihnil je tvoj glas,
bolečina in samota sta pri nas,
zato pot nas vodi tja,
kjer mirno spiš,
a v srcih naših ti živiš.



ZAHVALA

Ob smrti našega dragega

Slavka - Stanka Žurana

IZ ČEHOVE ULICE 3, PTUJ

upokojeni krojač

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, bivšim sodelavcem Agis zavore - OE Tahografi in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za cvetje, sveče, za sv. maše ter izraze sožalja. Hvala Komunalnemu podjetju Ptuj, pevcem, patru, ge. Veri in godbeniku za lep poslovilni obred. Hvala tudi organistu za odpeto sv. mašo v cerkvi sv. Petra in Pavla na Ptuj. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Njegovi najdražji

Skromno si živela,
v življenju mnogo delala in trpela!
Umrta nisi zato, ker ne bi hotela živeti,
ampak zato, da nehala bi trpeti.
Le srce in duša ve, kako boli,
ko te več med nami ni.



ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame, babice in prababice

Katarine Cebek

roj. Lozinšek

DRAŽENCI 76

1919 - 2009

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, sveče, za sv. maše in nam izražali ustno in pisno sožalje. Posebej se zahvaljujemo g. župniku Marjanu, g. govorniku Šegulu, podjetju Mir za opravljen pogrebni obred, odigrano Tišino in odpete žalostinke. Vsem iskrena hvala.

Tvoji najdražji

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in dedka



Antona Korenjaka

IZ DOLAN 33

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje, sveče in za svete maše, nam pa ustno in pisno izrekli sožalje.

Zahvala g. dekanu Emilu Dreu za opravljen pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, govorniku g. Miru Lesjaku za poslovilne besede, godbeniku za odigrano Tišino, zastavonoši g. Goloviču za zadnji pozdrav. Zahvala tudi obema nositeljema križev ter pogrebniemu podjetju Mir za opravljene storitve.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njegovi

Že leto dni naš dom je prazen,
ko nehote smo šli narazen.
Ko tvoje zaželimo si bližine,
gremo tja v mirni kraj tišine.
Tam srce se tiho zjoče,
saj verjeti noče,
da te več med nami ni.



V SPOMIN

Minilo je leto dni, odkar nas je zapustil nam dragi

Franc Meznarič

IZ STOJNCEV 57

Si v naših mislih, si v naših srcih, del nas si za vedno.

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu, prižgete svečko in ga ponesete med svoje spomine.

Tvoji najdražji

Kako naj dojamemo, da več te ni,
ko pa še nedavno skupaj srečni smo bili.
V vseh naših srcih delčki tebe so ostali,
do tedaj, ko spet se ob tebi bomo zbrali.



ZAHVALA

Ob nenadni izgubi drage mame, babice, tašče, sestre in botre

Terezije Čeh

IZ KUKAVE 40

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom za nesebično pomoč v teh težkih trenutkih. Hvala g. župniku, pevcem, godbeniku za odigrano Tišino, pogrebniemu podjetju Mir. Posebna zahvala gre ge. Veri za molitev in besede slovesa.

Iskrena hvala sodelavcem CSO Ormož, Memoria Ptuj, DU Juršinci in MDI Ptuj. Hvala vsem za darovano cvetje, sveče in za svete maše.

V globoki žalosti: vsi njeni

